

Provinciaal Inpassingsplan RegioExpres

Toelichting bijlage 27

Natuur: Quicksan bouwterreinen 2025

RAPPORT

RegioExpres wijziging werkterreinen

Quickscan ecologie

Versie: 2.0

Status: Vrijgegeven

Datum: 14-03-2025

Kenmerk: B85--HS-RAP-23001859

Autorisatieblad

RegioExpres wijziging werkterreinen

Quickscan ecologie

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	Sander van Staa	Ja	14-03-2025
Gecontroleerd door	Katharina Jüdt	Ja	14-03-2025
Vrijgegeven door	Joost Cornelissen	Ja	14-03-2025

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting
1.0	Sander van Staa	28-11-2024	Wijziging enkele werkterrein locaties sinds (originele) quickscan ¹ in 2023
2.0	Sander van Staa	14-03-2025	Aanpassingen adhv feedback.

¹ Movares B.V. (2023) *Quickscan ecologie RegioExpres werkterreinen. Versie 1.0*

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Locatie	1
1.3	Activiteiten	9
1.4	Wettelijk kader	10
1.5	Bevoegd gezag	10
1.6	Doel	11
2	Methode	12
2.1	Beschermde gebieden	12
2.2	Beschermde soorten	12
2.2.1	Bureaustudie	12
2.2.2	Oriënterend veldbezoek	12
2.2.3	Effectbepaling beschermde soorten	13
2.2.4	Vervolgstappen	13
2.3	Beschermde houtopstanden	13
3	Resultaten	14
3.1	Beschermde gebieden	14
3.1.1	Natura 2000-gebieden	14
3.1.2	Gelders Natuurnetwerk (GNN)	15
3.1.3	Groene Ontwikkelingszone (GO)	15
3.2	Beschermde soorten	16
3.2.1	Vaatplanten	16
3.2.2	Vogels	17
3.2.3	Grondgebonden zoogdieren	20
3.2.4	Vleermuizen	21
3.2.5	Reptielen	22
3.2.6	Amfibieën	23
3.2.7	Vissen	24
3.2.8	Ongewervelden	25
3.2.9	Rode lijst soorten	26
3.3	Invasieve exoten	27
3.3.1	Resultaten bureaustudie en veldbezoek	27
3.4	Houtopstanden	27
4	Conclusie	28
4.1	Beschermde gebieden	28
4.1.1	Natura 2000-gebieden	28
4.1.2	Gelders Natuurnetwerk (GNN)	28
4.1.3	Groene Ontwikkelingszone (GO)	28
4.2	Beschermde soorten	28
4.2.1	Nader onderzoek	31

4.2.2	Maatregelen	31
4.3	Invasieve exoten	32
4.4	Houtopstanden	32
5	Bronnen	33
	Colofon	34
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving: Omgevingswet	35
	Bijlage 2 Rode lijstsoorten	43

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De RegioExpres Achterhoek is een dieseltrein die tussen Arnhem en Doetinchem als sneltrein rijdt (non-stop) en tussen Doetinchem en Winterswijk als stoptrein (stoppend op alle stations). Om de frequentie aan treinen per uur te kunnen vergroten op het traject Arnhem – Doetinchem zijn spooraanpassingen benodigd. Dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen dienen getoetst te worden aan de natuurwetgeving.

In 2021 heeft Movares van ProRail opdracht gekregen om middels een quickscan² een ecologische beoordeling te maken van het traject van de extra spoorbaan. Als vervolg is in 2022 nader onderzoek³ uitgevoerd naar een aantal soortgroepen. Tijdens het nader onderzoek is essentieel leefgebied van de huismus vastgesteld. Ondertussen is vastgesteld dat dit leefgebied gehandhaafd blijft en geen effect optreedt op de huismus, mits werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd worden. Verder zijn tijdens het nader onderzoek in 2022 broedlocaties van de steenuil en roek aangetroffen die niet geraakt of verstoord worden door de extra spoorbaan

Bij deze onderzoeken zijn werkterreinen zoals werkwegen, keerlussen en opslagterreinen niet meegenomen. Hiervoor heeft ProRail Movares in 2023 gevraagd om een nieuwe quickscan ecologie⁴ uit te voeren. Aan de hand van die quickscan zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd naar beschermde vaatplanten, jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, reptielen en ongewervelden.

Inmiddels zijn enkele locaties van de werkterreinen uit de quickscan 2023 gewijzigd en een werkweg voor vrachtverkeer aan de Koningsweg, Wehl aangewezen, waarna door ProRail gevraagd is de wijzigingen te toetsen middels een actualisatie. Voorliggende rapportage beschrijft de bevindingen van deze actualisatie ten opzichte van de vastgestelde terreinen in 2023. Eventueel benodigde vervolgstappen worden beschreven, indien deze nog niet onderzocht zijn in 2023 en 2024. Overige, reeds onderzochte, werkterreinen blijven gelijk aan de werkterreinen als beschreven in de quickscan in 2023.

1.2 Locatie

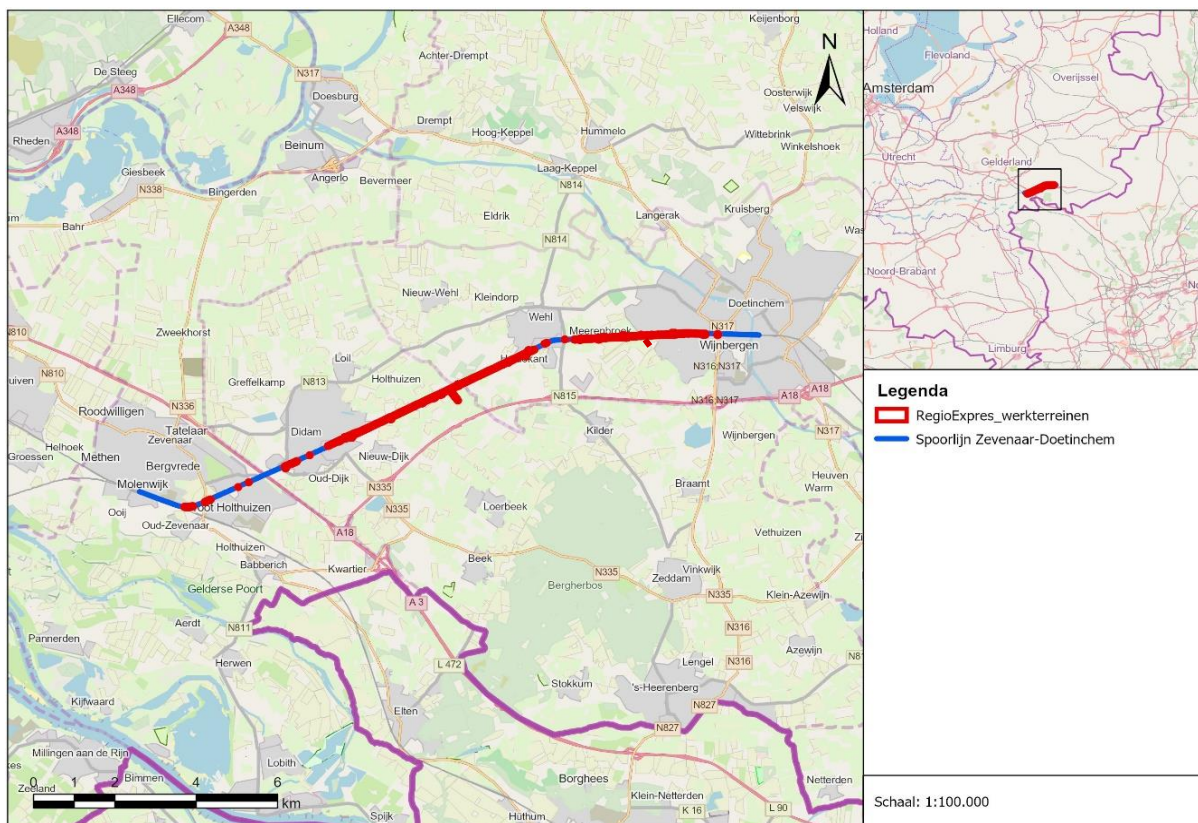
De plangebieden betreffen een wijziging in werkterreinen langs het spoortraject tussen kilometering (km) 49.1 en 35 (geocode 611) tussen Zevenaar en Doetinchem, en een werkweg aan de Koningsweg, Wehl. Figuur 1.1 weergeeft een globaal overzicht van het gehele traject. Figuren 1.2 t/m 1.9 geven een overzicht van de gewijzigde werkterreinen ten opzichte van de werkterreinen van 2023 en Figuur 1.10 geeft de ligging van de werkweg weer. Figuur 1.11 t/m 1.15 weergeven een impressie van de gewijzigde werkterreinen. Figuur 1.16 weergeeft een impressie van de globale ligging van de nieuw aangewezen uitwijkplaatsen aan de Koningsweg, Wehl.

De gewijzigde werkterreinen lopen door een combinatie van bebouwd en landelijk gebied en bestaan voornamelijk uit intensief beheerde agrarische gronden en bermen, een enkele uit een parkje en een woning dat als projectkantoor gebruikt gaat worden. De werkweg is gelegen aan de Koningsweg, Wehl, nabij Natuurcamping de Dassenboom en bevindt zich in bebost gebied.

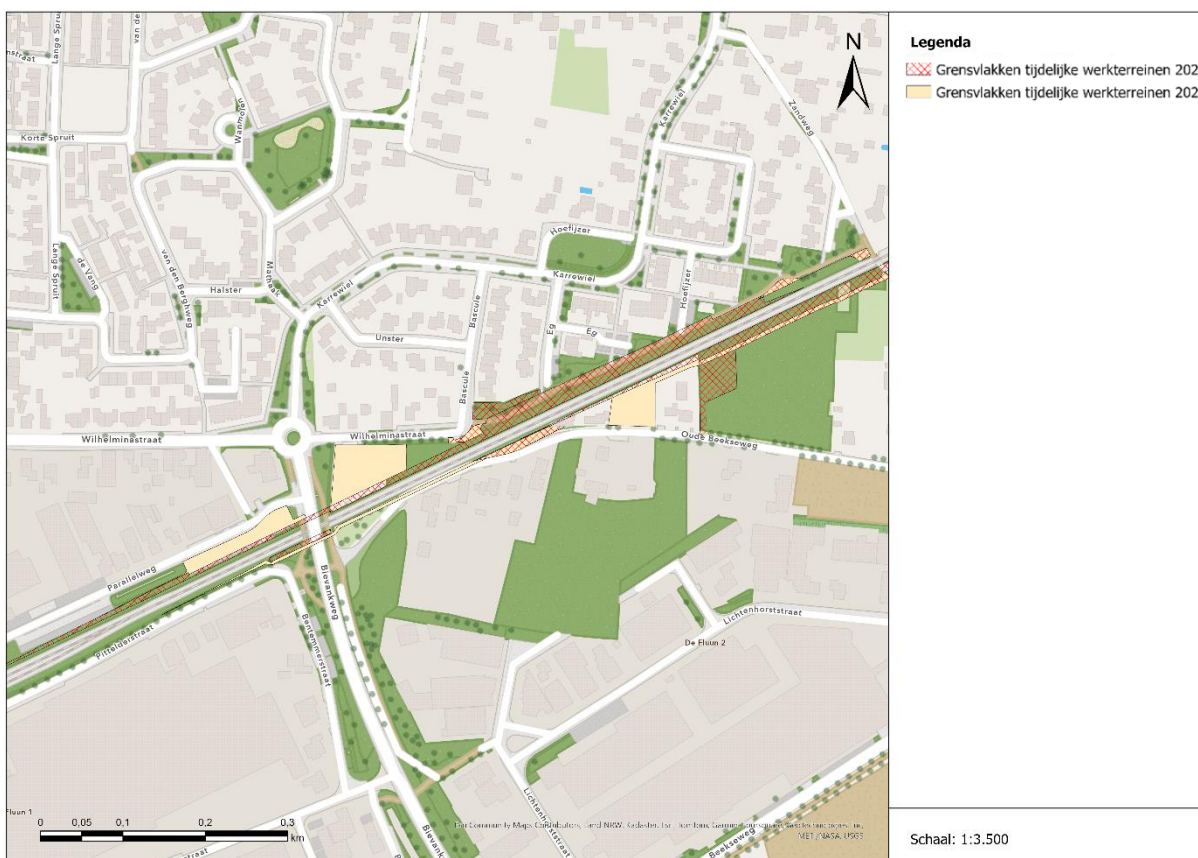
² Movares B.V. (2021). *Quickscan flora en fauna Regio Expres – Effecten op beschermde gebieden en soorten. Versie 2.0.*

³ Movares B.V. (2022). *RegioExpres – Nader onderzoek ecologie. Versie 2.0.*

⁴ Movares B.V. (2023) *Quickscan ecologie RegioExpres werkterreinen. Versie 1.0*

Figuur 1.1: Globale ligging van plangebied (rood).

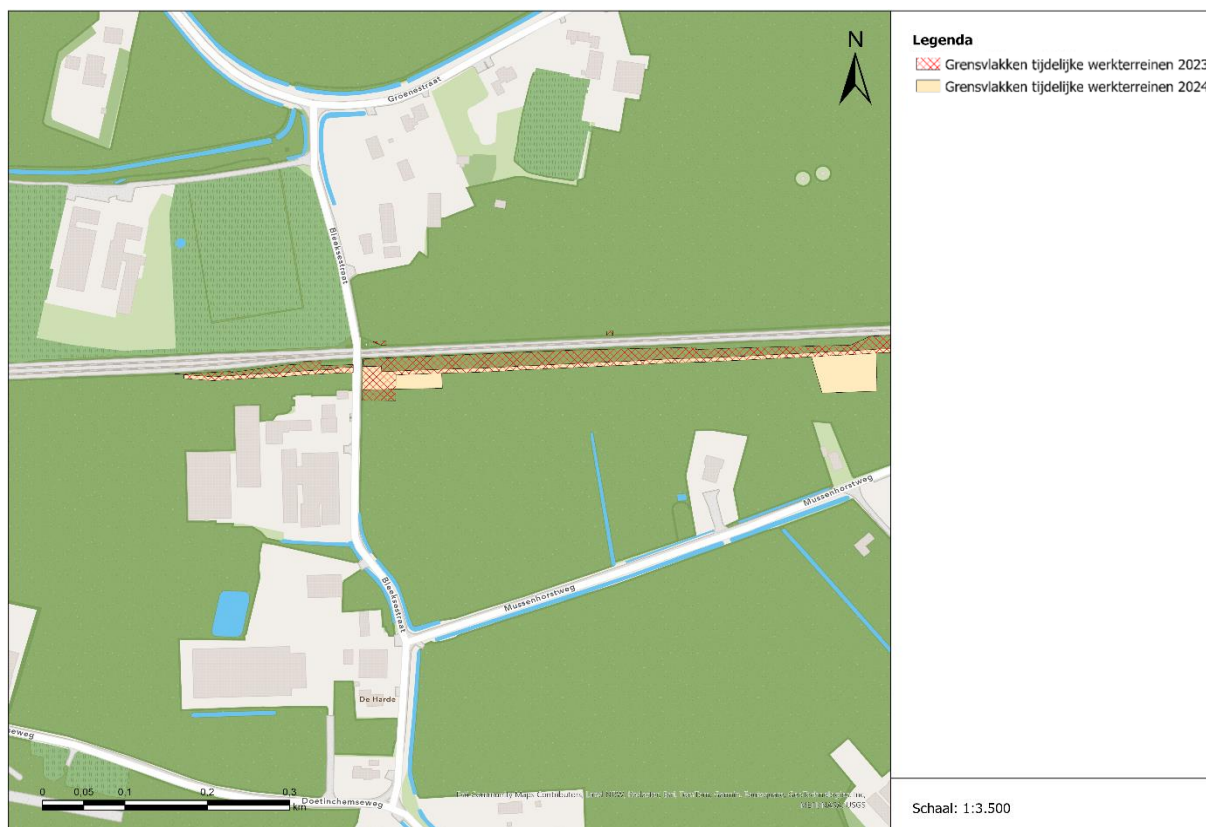
Figuur 1.2: Locatie 1, gewijzigd grensvlak in Didam (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

Figuur 1.3: Locatie 2, gewijzigd grensvlak nabij de Toppegasaweg, Didam (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

Figuur 1.4: Locatie 3, gewijzigd grensvlak nabij de Ringweg, Wehl (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

Figuur 1.5: Locatie 4, gewijzigd grensvlak nabij de Bleeksestraat, Wehl (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

Figuur 1.6: Locatie 5, gewijzigd grensvlak nabij het Notenstraatje, Wehl (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

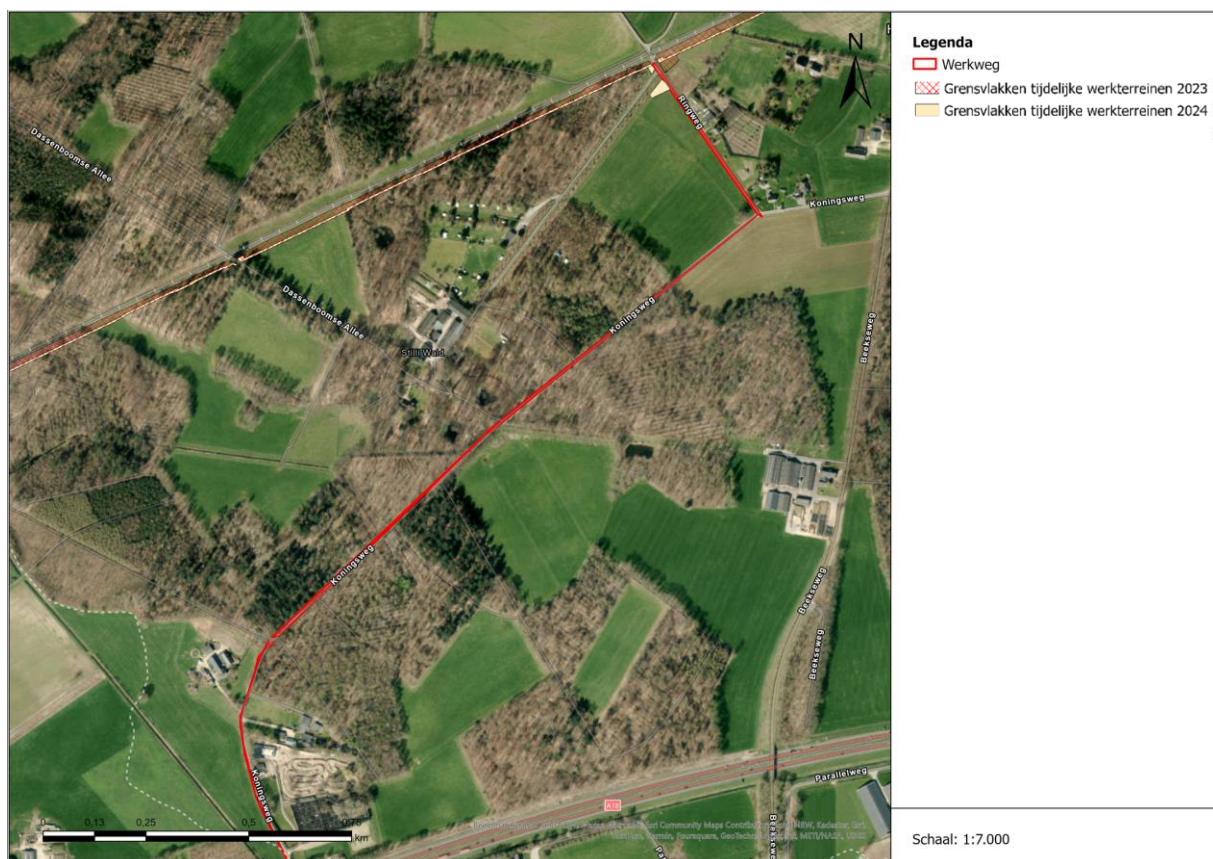
Figuur 1.7: Locatie 6, gewijzigd grensvlak in Doetinchem (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

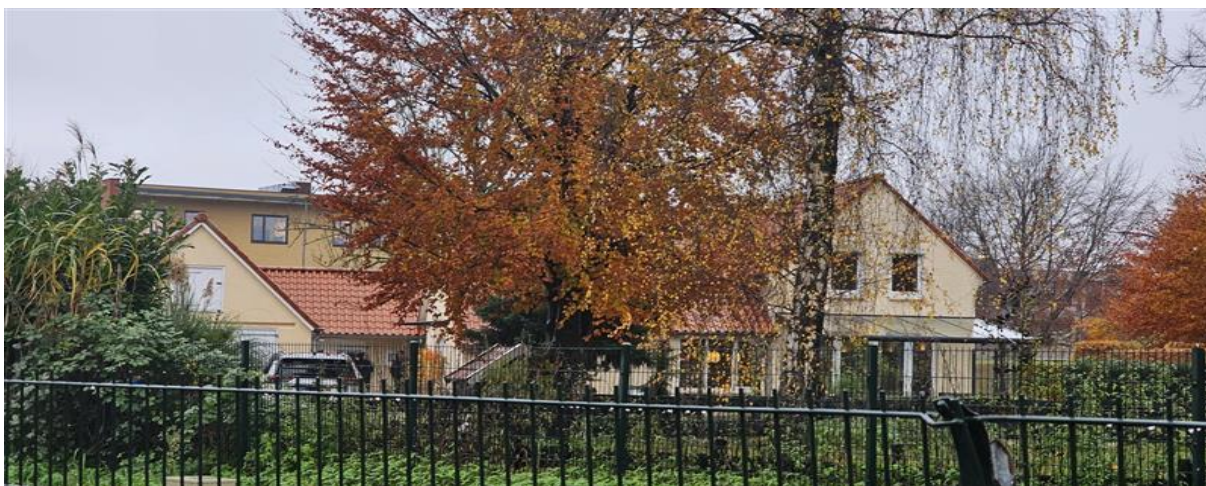
Figuur 1.8: Locatie 7, gewijzigd grensvlak ten behoeve van een aanrijdroute aan de Wehlseweg, Doetinchem (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

Figuur 1.9: Locatie 8, gewijzigd grensvlak nabij de N317, Doetinchem (crème) ten opzichte van de oorspronkelijke grensvlakken in 2023 (rood gekruiste vlakken).

Figuur 1.10: Locatie 9, Ligging van deel van de werkweg aan de Koningseweg, Wehl (Rode lijn).

Figuur 1.11: Impressie van gewijzigd plangebied op Locatie 1, als te zien in Figuur 1.2, waarvan de bebouwing behouden blijft en in gebruik genomen gaat worden als kantoor.

Figuur 1.12: Impressie van gewijzigd plangebied op Locatie 3, als te zien in Figuur 1.4.

Figuur 1.13: Impressie van gewijzigd plangebied op Locatie 6, als te zien in Figuur 1.7.

Figuur 1.14: Impressie van gewijzigd plangebied op Locatie 7, als te zien in Figuur 1.8.

Figuur 1.15: Impressie van gewijzigd plangebied op Locatie 8 als te zien in Figuur 1.9.

Figuur 1.16: Impressie van de werkweg (Locatie 9) aan de Koningsweg, Wehl.

1.3 Activiteiten

Tussen Didam en Doetinchem De Huet zal een spoorverdubbeling gerealiseerd worden. Tussen Zevenaar en Didam ligt reeds dubbelspoor en betreffen de voorgenomen werkzaamheden zaken zoals het realiseren van geluidschermen. Ten behoeve van alle werkzaamheden zijn werkterreinen benodigd. Deels worden deze gebruikt als werkweg, zodat bouwverkeer vanaf de openbare weg bij het werk kan komen en vice versa. Op aantal locaties is geen aansluiting aan beide kanten op de openbare weg mogelijk. In die situaties is een stuk werkterrein gereserveerd als keerlus/-ruimte voor werkverkeer. Daarnaast worden sommige werkterreinen gebruikt voor de opslag van materiaal en voor de plaatsing van de bouwketen. De Koningsweg, Wehl gaat gebruikt worden als werkweg voor een gedeelte van het vrachtverkeer. Hierbij is beoogd dat er drie piekperiodes zijn van enkele dagen tot twee weken waarbij bij voorkeur de piek aan verkeersbewegingen in de daglichtperiode ligt en er met een intensiteit van ongeveer één vrachtwagen per 5 minuten gereden wordt. Er wordt niet uitgesloten dat er verkeersbewegingen plaats vinden buiten tussen zonsondergang en zonsopkomst. De exacte planning is nog onderhevig aan verandering. Tot slot is de bebouwing, welke nabij de spooroverweg in Didam gesitueerd (Figuur 1.2 en 1.11) is, aangewezen als kantoorruimte. Deze blijft dan ook behouden.

Watergangen zullen niet aangetast worden voor de aanleg van de werkterreinen. Er worden wel greppels gedempt en er zullen kapwerkzaamheden plaatsvinden voor het ruimtebeslag van de

werkkerreinen. Door een bomeninventarisatie⁵ uitgevoerd door Boomtotaalzorg zijn in 2023 alle bomen binnen en aangrenzend aan de ontwikkeling en de werkkerreinen reeds in kaart gebracht.

1.4 Wettelijk kader

Bij een ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of de werkzaamheden effect hebben op beschermde natuurwaarden.

Het volgende wettelijk kader is gehanteerd:

- Omgevingswet:
 - Omgevingswet (Ow) afdeling 1.3, hierin is de algemene zorgplicht opgenomen;
 - Besluit activiteiten leefomgeving (Bal):
 - Afdeling 11.1, hierin is de bescherming van Natura 2000-gebieden opgenomen (Natura 2000-activiteit);
 - Afdeling 11.2, hierin is de soortenbescherming opgenomen (flora- en fauna-activiteit);
 - Afdeling 11.3, hierin is de bescherming van houtopstanden opgenomen;
 - Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl):
 - Afdeling 7.3.1, hierin zijn instructieregels opgenomen voor de bescherming van NNN;
 - Omgevingsbesluit (Ob) artikel 4.12, hierin zijn de bevoegdheden voor het verlenen van een omgevingsvergunning opgenomen;
- Provinciaal beleid (Omgevingsverordening betreffende provincie): hierin is de bescherming opgenomen van gebieden die vallen onder het Gelders Natuurnetwerk (GNN), de Groene Ontwikkelingszone (GO) en andere bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen.

Zie voor uitleg over het wettelijk kader Bijlage 1. Dit wettelijk kader is van toepassing bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Ter aanvulling is tijdens het oriënterend veldbezoek voor de quickscan gelet op aanwezigheid van invasieve uitheemse soorten (exoten). De provincies, het Rijk en de waterschappen zijn verantwoordelijk voor de aanpak van exoten die op de Unielijst zijn geplaatst. Dit is een Europese lijst met een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Voor deze soorten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen of zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

1.5 Bevoegd gezag

Bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag. Dit betreft handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en activiteiten Koninklijk Huis. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit is het Rijk in de vorm van de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) bevoegd gezag. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is het Rijk in vorm van de Rijdsdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), dat onderdeel is van het ministerie van Economische Zaken (EZ), bevoegd gezag.

Daarnaast is bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit en/of flora- en fauna-activiteit gelijktijdig met een andere type activiteit, zoals een bouwactiviteit, veelal de gemeente het bevoegd gezag. De Gedeputeerde Staten (bestuur van provincie) of het Rijk in de vorm van de minister van LVVN of RVO wordt dan het adviesorgaan. Dit is uitgewerkt in artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit (Ob).

Voor dit project is RVO bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit en het ministerie van LVVN voor de omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit.

⁵ Boomtotaalzorg (2023). *Inventarisatierapportage – Spoorlijn RegioExpres Doetinchem-Didam*.

1.6 Doel

Het doel van de quickscan is toetsing van de voorgenomen ingrepen aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur zoals hierboven aangegeven en om de situatie van de nieuw aangewezen werkterreinen te vergelijken met die van de werkterreinen uit 2023. Voorliggende rapportage betreft een quickscan ecologie waarmee middels een bureaustudie en biotoopverkenning een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het plangebied wordt verkregen. Er wordt duidelijkheid gegeven over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig? Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2 Methode

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor het onderzoek naar beschermde gebieden en beschermde soorten besproken.

2.1 Beschermde gebieden

Er is gekeken naar mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden in de omgeving. Beschermde gebieden die zijn meegenomen in deze quickscan omvatten: Natura 2000-gebieden, het Gelders Natuurnetwerk (GNN) inclusief de Groene Ontwikkelingszone (GO) in de provincie Gelderland. Hierbij zijn brongegevens van de provincie Gelderland gebruikt.

Voor de effectbepaling is gekeken naar ruimtebeslag op beschermde gebieden en, indien relevant, naar mogelijke indirecte effecten. Indirecte effecten zijn bijvoorbeeld verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring. Voor Natura 2000-gebied is ook aangegeven of er vervolgstappen nodig zijn vanwege stikstofdepositie. Voor alle natuurgebieden is onderzocht of ze ook externe werking kennen. Dat wil zeggen dat de bescherming van het gebied ook bij activiteiten rondom het natuurgebied geldt. Dit is aan de orde voor de Natura 2000-gebieden. De provincie Gelderland past met betrekking tot de provinciaal beschermde gebieden geen externe werking toe.

Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij kan gedacht worden aan nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Omgevingswet of het beoordelen of er sprake is van openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, waarna de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte en/of samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en gecompenseerd voor GNN-gebied.

2.2 Beschermde soorten

2.2.1 Bureau studie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna, zoals opgenomen in de Omgevingswet. Voor de bureau studie zijn de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens van de afgelopen 10 jaar in (de omgeving van) het plangebied geraadpleegd. Als zoekgebied is een afstand van minimaal 2 kilometer tot hart spoor gehanteerd.

Ten aanzien van vogels zijn in de bureau studie alleen soorten met een jaarrond beschermd nest meegenomen. De overige vogelsoorten (categorie 5 en algemene broedvogels) zijn tijdens het veldbezoek en beoordeling wel meegenomen en worden beschreven indien het project een (mogelijk) effect heeft op deze soort. Voor algemene broedvogels geldt de algemene verbodsbepaling dat nesten niet mogen worden verstoord of vernietigd als het nest in gebruik is.

2.2.2 Oriënterend veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek van een quickscan ecologie kan het hele jaar door worden uitgevoerd omdat het in eerste instantie gaat om een verkenning van geschikte biotopen voor beschermde soorten in het plangebied. Een ecologisch adviseur van Movares heeft op 20 november 2024 het plangebied bezocht. Tijdens het veldbezoek is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren in (de omgeving van) het plangebied. Tijdens de inspectie is ook een biotoopbeoordeling uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikte biotopen en essentiële landschappelijke functies voor beschermde soorten.

2.2.3 Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

2.2.4 Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of nader onderzoek nodig is. Indien een soort aanwezig is binnen het plangebied en er sprake is van negatieve effecten, is een vergunning in het kader van de Omgevingswet benodigd. Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

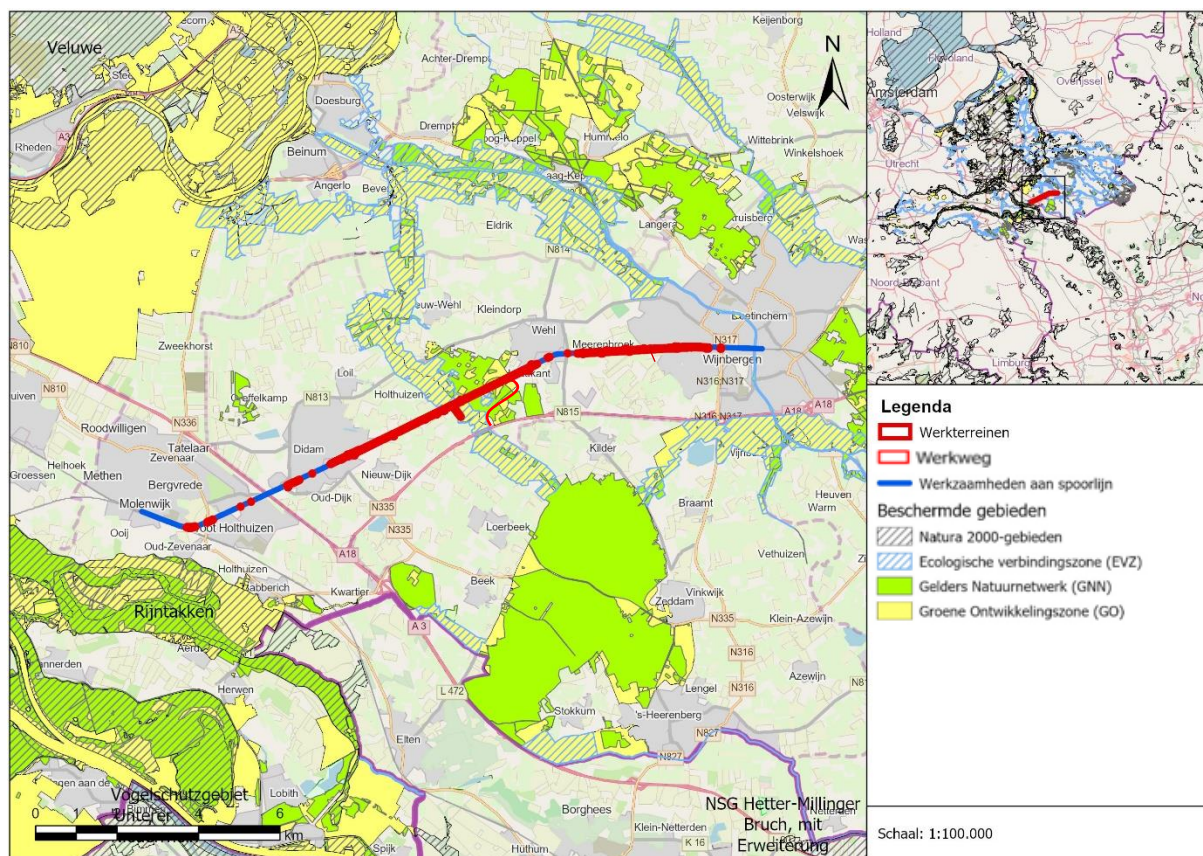
2.3 Beschermde houtopstanden

Er is gekeken naar mogelijke raakvlakken van de voorgenomen werkzaamheden met houtopstanden. Hierbij is in eerste instantie getoetst of omwille van de ruimtelijke ontwikkeling houtopstanden (bomen en struiken) gerooid of geveld dienen te worden. Indien er sprake is van verwijderen van houtopstanden, is bepaald met digitaal beschikbare bronnen of de betreffende houtopstanden vallen onder het beschermingsregime van de Ow (11.3 Bal). Er is aangegeven of en welke vervolgstappen er nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden in relatie tot dit beschermingsregime.

3 Resultaten

3.1 Beschermde gebieden

In Figuur 3.1 is de ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 3.1: Ligging van beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Rijntakken op een afstand van 750 meter ten zuiden van het deel van het plangebied gelegen in Zevenaar. Dit Natura 2000-gebied ligt ook ten noorden van het plangebied op ongeveer 7 kilometer. Op ongeveer 10 kilometer ten noorden is het Natura 2000-gebied Veluwe gelegen.

3.1.1.1 Ruimtebeslag

De aanleg van de werkterreinen leidt niet tot ruimtebeslag op het Natura 2000-netwerk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op een afstand van tenminste 750 meter. Directe negatieve effecten als gevolg van oppervlakteverlies zijn daarmee uitgesloten.

3.1.1.2 Verstoring

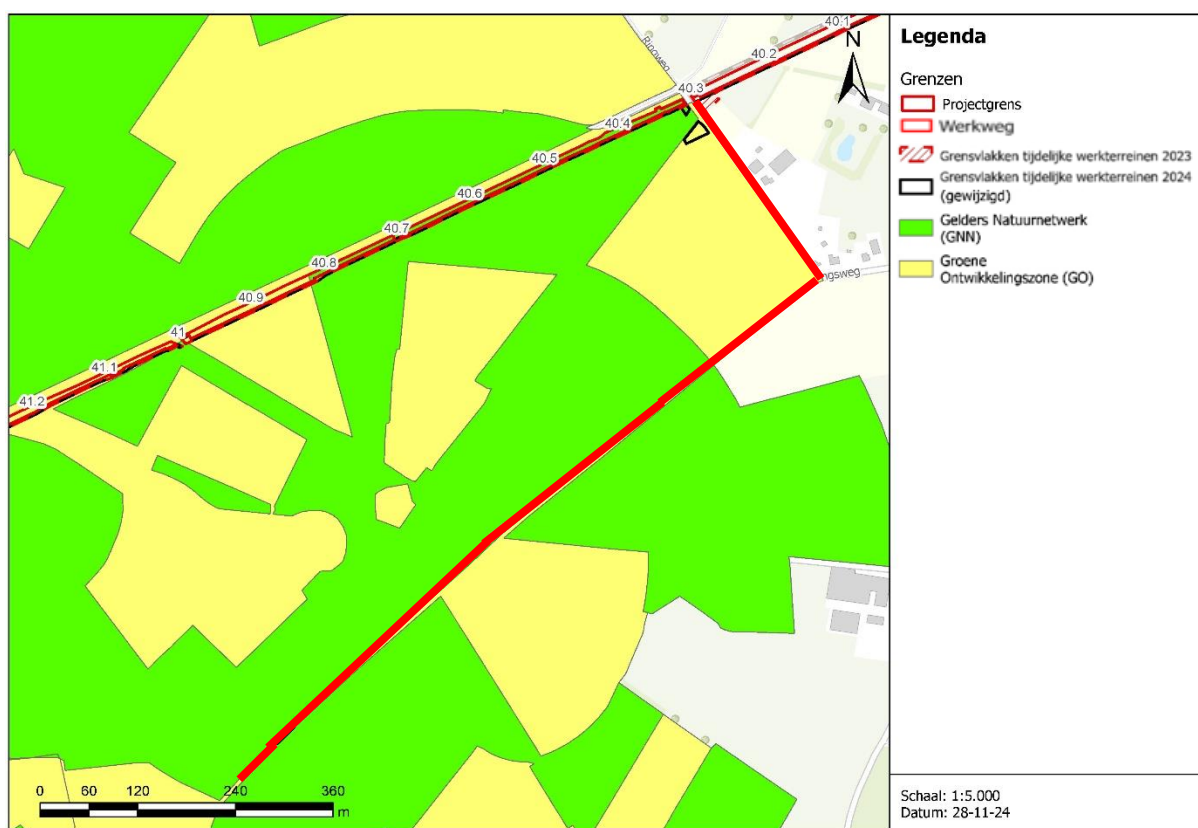
Het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangewezen voor de bescherming van habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten. Gezien de aard van de werkzaamheden op de werkterreinen, namelijk het gebruik als werkweg, keerlus of opslagruimte, de afstand tot het Natura 2000-gebied, en de aanwezigheid van tussenliggende gebouwen en objecten worden indirecte negatieve effecten als gevolg van verstoring door geluid, trillingen, licht en optische verstoring uitgesloten.

3.1.1.3 Stikstofdepositie

Er zijn voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase projectspecifieke berekeningen en beoordelingen gemaakt, hiervoor wordt verwezen naar de betreffende voortoets⁶.

3.1.2 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden in de provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk (GNN) genoemd. Door de aanleg van de werkterreinen op Locatie 3 (Figuur 1.4 en 1.12) vindt er tijdelijke ruimtebeslag op het GNN plaats (zie Figuur 3.2). Het betreft het bosgebied tussen Didam en Wehl. De werkzaamheden kunnen niet onder de geldende bestemmingsplannen uitgevoerd worden waardoor toetsing aan de Omgevingsverordening Gelderland benodigd is. De voorwaarden van deze toetsing zijn benoemd in de Omgevingsverordening 2023 met actualisatieplan 9 (art. 2.40 – 2.51). De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot een aantasting van de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het GNN op Locatie 3. Het uitvoeren van een GNN-toetsing is daardoor mogelijk noodzakelijk. Dit is uitgewerkt in de toetsing GNN en GO⁷

Figuur 3.2: Locatie 3 tussen Didam en Wehl waar het plangebied GNN- en GO-gebied doorkruist.

3.1.3 Groene Ontwikkelingszone (GO)

De Groene Ontwikkelingszone (GO) bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur die ruimtelijk vervlochten zijn met Natura 2000-gebieden en het GNN en waar bij ontwikkelingen rekening gehouden wordt met de ecologische waarde die de locatie heeft. De GO dient als versterking van Natura 2000-gebieden en het GNN om deze natuurgebieden te beschermen en de samenhang te verbeteren. De regels omtrent de Groene Ontwikkelingszone zijn vastgelegd in de omgevingsverordening, artikel 5.52.

Door de wijziging van de werkterreinen vindt er op (aanvullend) tijdelijke ruimtebeslag op de GO plaats bij Locatie 3. Het betreft agrarisch gebied tussen Didam en Wehl. De werkzaamheden kunnen niet onder

⁶ Movares B.V. (2025) RegioExpres – Voortoets stikstofdepositie. Versie 1.0

⁷ Movares B.V. (2024) GNN- en GO toetsing provincie Gelderland – RegioExpres Versie 6.0

de geldende bestemmingsplannen uitgevoerd worden waardoor toetsing aan de Omgevingsverordening Gelderland benodigd is. De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden nadelige gevolgen van de oppervlakte, samenhang en kwaliteit van de GO. Het uitvoeren van een GO-toetsing is daardoor mogelijk noodzakelijk. Dit is uitgewerkt in de toetsing GNN en GO⁸

3.2 Beschermde soorten

In deze paragraaf wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in (de omgeving van) de gewijzigde werkterreinen worden verwacht. Omdat de wijzigingen aan Locaties 2, 3, 4, 5, 6 en 8 slechts om enkele meters gaat ten opzichte van de locaties uit de quickscan uit 2023 en dezelfde biotopen/omstandigheden aanwezig zijn, gelden dezelfde conclusies. Op deze locaties zijn de aanvullende onderzoeken reeds uitgevoerd. Hierom worden deze locaties niet nader behandeld en wordt verwezen naar de quickscan uit 2023 en de aanvullende onderzoeksrapportage.

Om voorgenoemde reden wordt in onderhavige rapportage alleen voor locaties 1, 7 en 9 per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen treden, omdat deze locaties verschillend biotoop omvatten ten opzichte van de situatie uit de quickscan van 2023 of omdat deze geheel nieuw is (locatie 7) of nog niet onderzocht is (Locatie 9). Voor deze locaties wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag vergunning).

3.2.1 Vaatplanten

3.2.1.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde vaatplanten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.1: Beschermde vaatplanten die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF.

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl	Categorie Ow
Blauw guichelheil	X			N
Grote leeuwenklauw		X	X	N
Kartuizer anjer		X (Niet wild)		N
Smalle raai		X	X	N
Wilde ridderspoor	X			N

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.1.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. De vegetatie in en rondom de gewijzigde werkterreinen bestaan uit intensief beheerde agrarische gronden, laagblijvende kruiden, bermvegetatie en bos(schages) met onder andere zomereik, berk, els en braamstruweel. Het veldbezoek is in november uitgevoerd, een periode die verre van optimaal is om beschermde soorten goed te identificeren. Op basis van biotoop kunnen blauw guichelheil en wilde ridderspoor verwacht worden rond de parkeerplaats op Locatie 1 (Figuur 3.3). Deze soorten groeien op open en matig stikstofrijke plekken zoals (graan)akkers en ruderaal plekken met omgewerkte grond, waardoor groeiplaatsen van blauw guichelheil en wilde ridderspoor niet uitgesloten kunnen worden aan de randen van deze locaties. Locatie 7 bestaat uit intensief beheerd grasland met langs het plangebied een erfafscheiding (Figuur 1.14). De aanwezigheid van grote leeuwenklauw rond de palen van de erfafscheiding kan niet op voorhand uitgesloten worden gezien het een soort is die voor komt op open, zonnige plekken op voedselrijke grond.

⁸ Movares B.V. (2024) GNN- en GO toetsing provincie Gelderland – RegioExpres Versie 6.0

Figuur 3.3: Impressie van de parkeerplaats met aangrenzend groen, welke mogelijk geschikte standplaatsen van blauw guichelheil en wilde ridderspoor kunnen bieden.

3.2.1.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Locatie 1 is potentieel geschikt als groeiplaats voor de soorten blauw guichelheil en wilde ridderspoor. Alhoewel de soorten in 2023 zijn onderzocht, is het nieuw aangewezen werkterrein op Locatie 1 niet geïnventariseerd. Indien de parkeerplaats zelf behouden wordt, wordt niet verwacht dat er nadelige gevolgen voor de soorten optreden. Indien er echter werkzaamheden buiten de verharde delen plaatsvinden, kunnen negatieve gevolgen door de werkzaamheden niet uitgesloten worden. De aan- of afwezigheid van blauw guichelheil en wilde ridderspoor dient in dat geval te worden vastgesteld door middel van het uitvoeren van één veldbezoek in de bloeimaanden van deze soorten. De globale bloeiperiode overlapt in de periode juni-augustus.

Locatie 7 biedt mogelijk geschikt habitat voor grote leeuwenklauw rond de paaltjes van de erfafscheiding. De soort wordt echter niet verder dan de erfafscheiding verwacht omdat het plangebied verder op intensief beheerd grasland staat welke onderhavig is aan intensief maaibeheer. Omdat negatieve effecten als gevolg van de aanleg en het gebruik van het werkterrein niet uit te sluiten zijn, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van de soort door middel van het uitvoeren van één veldbezoek in de bloeiperiode van de soort. De globale bloeiperiode van grote leeuwenklauw ligt tussen mei en augustus.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn of welke op basis van geschikte biotoopetypen te verwachten vallen. De geschiktheid van de locaties is bepaald door middel van NDFF, voorgaande onderzoeken in 2022, 2023 en 2024 en op basis van schematische bouwtekeningen (voor bebouwing), GoogleStreetview en op basis van satellietbeelden. Hierbij wordt opgemerkt dat Locatie 9 vrij veel waarnemingen van vogelsoorten bevatte zoals te zien in Tabel 3.3 (NDFF, 2024).

Tabel 3.2: Vogels met jaarrond beschermde nesten die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar én waarvan het plangebied mogelijk onderdeel uitmaakt van het (essentieel) leefgebied van de soort. Alle vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal).

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl
Categorie 1-4			

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl
Boomvalk			X
Buizerd			X
Gierzwaluw	X		
Havik			X
Huismus	X		
Ransuil			X
Roek			X
Sperwer			X
Categorie 5			
Bonte vliegenvanger			X
Boomklever			X
Boomkruiper			X
Bosuil			X
Gekraagde roodstaart			X
Glanskop			X
Gauwe vliegenvanger			X
Groene specht			X
Grote bonte specht			X
Kleine bonte specht			X
Middelste bonte specht			X
Raaf			X
Spreeuw	X		
Zwarte kraai	X		X
Zwarte mees			X
Zwarte roodstaart	X		X
Zwarte specht			X

3.2.2.2 Resultaten veldbezoek

Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied geschikt broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels (zonder jaarronde nestbescherming). Het gaat om bosgebied (Locatie 9), struweel, bomen en bebouwing (Locatie 1).

Er zijn tijdens het veldbezoek diverse algemene vogelsoorten waargenomen, zoals kauw, houtduif, koolmees en pimpelmees (Locatie 1). Gedurende het veldbezoek zijn geen vogels waargenomen in of nabij Locatie 9, echter sloeg op het moment van het bezoek het weer om met natte sneeuw en regen. Hierdoor werd het zicht belemmerd. De locatie wordt wel als geschikt broedgebied beschouwd omdat het zich in bosgebied bevindt met opslagen van braam en overige lagere vegetatie welke samen met de bomen geschikt zijn om een nest te kunnen faciliteren.

Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Naast algemene broedvogels zijn er ook vogels met een beschermde nestcategorie die honkvast zijn, maar doorgaans over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen. Hun nesten zijn jaarrond beschermd indien er zwaarwegende ecologische factoren spelen. Locatie 1 beschikt over bebouwing en hagen en er zijn in de omgeving bomen die mogelijk geschikt zijn voor soorten als spreeuw en zwarte kraai. Nesten hiervan zijn niet in de directe omgeving aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen vogels of nesten uit categorie 2 aangetroffen nabij de werkweg (Locatie 9) binnen ongeveer 50 meter van de weg, echter sloeg op het moment van het bezoek het weer om met natte sneeuw, wind en regen. Dit belemmerde het zicht gedeeltelijk, waardoor niet verder gekeken kon worden dan voorgenoemde 50 meter. Locatie 7 in Doetinchem biedt geen geschikte nestgelegenheid voor de soorten als benoemd in Tabel 3.3 door de afwezigheid van elementen als struiken, bebouwing en/of bomen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1)

Er zijn geen oude kraaiennesten en/of horsten waargenomen bij Locaties 1, 7 en 9 welke mogelijkheid bieden voor vogels met een jaarronde nestcategorie die niet zelf in staat zijn om een nest te bouwen. Voor het bosgebied van locatie 9 wordt wel opgemerkt dat het zicht belemmerd werd door weersomstandigheden als regen, natte sneeuw en wind. Echter zijn er geen nesten binnen een straal van 50 meter van de weg aangetroffen van soorten die jaarronde nestbescherming genieten, buiten de 50 meter was gedurende het veldbezoek niet mogelijk door slecht zicht. Locatie 1 beschikt over bebouwing met pannendak en over haagstructuur welke mogelijk onderdeel zijn van leefgebied van de huismus. Het is voorzien van vogelschroot, waardoor de aanwezigheid van nesten van gebouwbewonende soorten zijn uitgesloten in de bebouwing. De haagstructuur aan het werkterrein aan de Oude Beekseweg biedt mogelijk kwetterplekken, schuilgelegenheid en foerageergebied. Er is in de directe omgeving ruimschoots aanbod aan vergelijkbare structuren voor huismus.

3.2.2.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Algemene broedvogels

Er is binnen de invloedssfeer van de werkterreinen en werkweg broedbiotoop aanwezig voor algemene soorten broedvogels. Het vernietigen van bewoonde nesten is verboden conform artikel 11.37 Bal. Dit geldt ook voor het zodanig verstoren van bewoonde nesten dat vogels hun nest verlaten. Hierbij wordt opgemerkt dat Locatie 9, de werkweg, rustig bosgebied is met een vrij weinig versturende activiteiten. De tijdelijke aanzienlijke toename aan vrachtverkeer kan, indien deze plaats vindt in het broedseizoen, daarmee leiden tot een significante verstoring op het omliggende bosgebied. Hierbij kunnen negatieve effecten optreden op bezette nesten, dusdanig dat deze worden verlaten of foerageermogelijkheden belemmeren om jongen te kunnen voeden⁹. Dit is een overtreding van art. 11.37 Bal

Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd of dient een broedvogelscan uitgevoerd te worden. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel, maar niet alle vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli, echter kan dit door klimatologische omstandigheden per jaar en per soort verschillen. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen, struiken en nestkasten broedende vogels aanwezig zijn of dienen maatregelen getroffen te worden om geluidsverstoring te minimaliseren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het inzetten van de werkzaamheden vóór aanvang van het broedseizoen en continu door te werken. Hierdoor kan worden voorkomen dat vogels binnen de verstoringssafstand nestelen en/of een gewinning aan de verstoring plaatsvinden. Dit kan echter alleen als de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestsoorten binnen de invloedssfeer uitgesloten is. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Locatie 1 beschikt weliswaar over bebouwing, echter verandert de functie hiervan niet omdat het als kantoorlocatie in gebruik wordt genomen in de beoogde situatie. Daarnaast is het pannendak voorzien van vogelschroot, waardoor nesten van huismus zijn uitgesloten. Er vindt geen aantasting van essentieel leefgebied van huismus plaats. Locatie 9 bestaat uit bosgebied. Er zijn binnen een straal van ongeveer 50 meter van deze weg geen nesten of holten waargenomen die in gebruik genomen zijn of kunnen worden door soorten met een jaarronde nestbescherming. Echter konden door omslaande weersomstandigheden geen nesten verder dan voorgenoemde afstand waargenomen worden. De mogelijk te verwachten soorten met jaarronde nestbescherming als boomvalk, buizerd of ransuil, zijn over het algemeen (vermoedelijk) matig gevoelig voor verstoring¹⁰ door recreatie, echter valt niet uit te

⁹ Reijnen, R., Foppen, R., & Veenbaas, G. (1997). Disturbance by traffic of breeding birds: evaluation of the effect and considerations in planning and managing road corridors. *Biodiversity and Conservation*, 6(4), 567-581. <https://doi.org/10.1023/A:1018385312751>

¹⁰ Krijgsveld, K.L., Smits, R.R., Winden, van der, J. 2008. Verstoring gevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. *Vogelbescherming Nederland Briefnr. 08-B140 / 11 maart 2008*

sluiten dat de toename aan wegverkeer geen significante effecten hebben¹¹. op soorten met jaarronde nestbescherming, welke mogelijk buiten de 50 meter afstand maar wel binnen de verstoringafstand van de werkweg hun nest hebben. Hierom dient een extra inventarisatie uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van potentiële nesten van deze soorten. Deze staat op het moment van schrijven voor half maart ingepland.

3.2.3 Grondgebonden zoogdieren

3.2.3.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde grondgebonden zoogdieren weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn en waarvan het projectgebied binnen de huidige bekende natuurlijke verspreiding ligt.

Tabel 3.3: Beschermde grondgebonden zoogdieren die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF.

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl	Categorie Ow
Boommarter			X	H
Bunzing	X	X	X	AV
Das			X	N
Eekhoorn	X	X	X	N
Steenmarter	X	X	X	N
Wezel	X	X	X	AV

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen volgens Ministerie LNVN (art. 4.31 Or).

3.2.3.2 Resultaten veldbezoek

Er zijn groenstructuren, struiken en bosschages aanwezig binnen Locatie 1 en 9 waar zich algemene (vrijgestelde) muizensoorten en kleine marterachtige kunnen bevinden. Deze structuren langs locatie 1 worden als gevolg van voorliggend initiatief niet aangetast. Er zijn op locatie 1 en 9 geen nesten van eekhoorn waargenomen. Langs de grenzen van locatie 9 zijn enkele braamopslagen en struiken waargenomen waarin of onder mogelijk vaste rustplaatsen van boommarter of steenmarter. Echter worden deze niet als bijzonder geschikt beschouwd omdat deze direct naast de weg liggen en weinig beschuttende vegetatie bevatten en daarmee niet erg aantrekkelijk zijn ten opzichte van andere alternatieve locaties die in rustiger gelegen delen van het bos liggen.

Daarnaast is het omliggende bosgebied leefgebied van das. Nader onderzoek uit 2023-2024 in het kader van de RegioExpres heeft aangetoond dat op een afstand van minimaal 400 meter burchten aanwezig zijn. De das heeft primair foerageergebied nodig bestaande uit weilanden waar hij naar regenwormen en emelten zoekt en secundair foerageergebied bestaande uit bos waar hij eikels en bessen vindt om te eten. Hierbij leidt de tijdelijke toename aan verkeer over de werkweg niet tot dusdanige versnippering van foerageergebied dat de nacht actieve das significant verlies van leefgebied ondervinden omdat de verkeersbewegingen voornamelijk gedurende de daglichtperiode plaats vinden. Er zijn binnen een straal van 50 meter van de werkweg geen hol(t)en aangetroffen, welke door boommarter in gebruik kunnen zijn als vaste rust- of voortplantingsplaats.

3.2.3.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren, zoals diverse muizensoorten en kleine marterachtigen. Er is geen vergunning van de Omgevingswet nodig omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door het ministerie van LNVN bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

¹¹ Ruddock, M. & D.P. Whitfield. 2007. A review of disturbance distances in selected bird species. Natural Research (Projects) Ltd to Scottish Natural Heritage.

Er ligt een ruim aanbod aan primair en secundair foerageergebied in de omgeving van locatie 9, welke dassen kunnen gebruiken om naar uit te wijken tijdens het gebruik van de werkweg. Vervolgstappen omtrent beschermde zoogdieren worden niet noodzakelijk geacht. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

3.2.4 Vleermuizen

3.2.4.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten vleermuizen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.4: Beschermde vleermuizen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF.

Soort	Categorie Ow
Gewone dwergvleermuis	H
Gewone grootvleermuis	H
Laatvlieger	H
Meervleermuis	H
Rosse vleermuis	H
Ruige dwergvleermuis	H
Watervleermuis	H

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.4.2 Resultaten veldbezoek

Het oriënterende veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden waardoor geen actieve vleermuizen konden worden waargenomen. Daarnaast is het veldbezoek buiten de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd. Wel is biotoopinformatie verzameld om de aan- of afwezigheid van mogelijke foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen te bepalen.

Vleermuizen foerageergebied

De bomen en bomenrijen bij locatie 1 vormen potentieel foerageergebied voor vleermuizen. Deze blijven ongemoeid. Het bosgebied bij locatie 9 vormt ook potentieel foerageergebied voor vleermuizen, deze blijft eveneens ongemoeid als gevolg van het beoogde initiatief. Locatie 7 wordt als ongeschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd vanwege het open karakter en ontbreken van lijnvormige elementen in de directe omgeving.

Vleermuizen vliegroutes

De bomen en bomenrijen bij locatie 1 vormen potentiële vliegroutes voor vleermuizen. Deze blijven ongemoeid en er zijn diverse vergelijkbare lijnvormige elementen aanwezig in de directe omgeving van het plangebied, waardoor het plangebied niet als essentiële vliegroute beschouwd wordt. Het bosgebied bij locatie 9 vormt ook een potentiële vliegroute voor vleermuizen, deze blijft eveneens ongemoeid als gevolg van het beoogde initiatief en hierbij geldt ook dat er voldoende vergelijkbare elementen in de directe omgeving aanwezig zijn voor vleermuizen om zich door het landschap te kunnen verplaatsen. Daarnaast wordt er voornamelijk gedurende de daglichtperiode gewerkt, waardoor verstoring van nacht actieve vleermuizen als minimaal beschouwd wordt. Hier wordt de mogelijke vliegroute ook als niet essentieel beschouwd. Locatie 7 wordt als ongeschikte vliegroute voor vleermuizen beschouwd vanwege het open karakter en ontbreken van lijnvormige elementen in de directe omgeving.

Vleermuizen verblijfplaatsen

Bij locatie 1 is binnen het plangebied bebouwing aanwezig die als verblijfplaats door gebouwbewonende vleermuizen gebruikt kan worden. Echter blijft deze bebouwing behouden. Er zijn geen hol(t)en

aangetroffen in de bomen in en rond de locatie. Locatie 9 bevindt zich in bosgebied, hierdoor kunnen op voorhand geen verblijven van boombewonende soorten uitgesloten worden. Er zijn direct aan de weg geen bomen met geschikte hol(t)en aangetroffen welke kunnen fungeren als vleermuisverblijf en de bomen blijven behouden. Locatie 7 betreft open agrarische grond zonder bebouwing of bomen, waardoor verblijfsfuncties op deze locatie uit te sluiten zijn.

3.2.4.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Vleermuizen foerageergebied

Door de werkzaamheden kan er tijdelijk ruimtebeslag zijn op foerageergebied van vleermuizen. Echter is deze van zeer kleine aard en zullen deze weinig invloed uitoefenen op het foerageergebied. De omgeving biedt daarnaast voldoende uitwijkmogelijkheid in de vorm van bosschages, watergangen/sloten en dergelijke elementen. Effecten op essentieel foerageergebied zijn daarmee uitgesloten. Voor locatie 9 geldt dat er maatregelen genomen dienen te worden om lichtuitstraling op de omgeving te voorkomen door bijvoorbeeld binnen het bosgebied met gedimde lichten te rijden indien er niet uitsluitend gedurende de daglichtperiode gereden kan worden.

Vleermuizen vliegroutes

In het plangebied zijn lijnvormige structuren aanwezig in de vorm van bomenrijen. Uit voorgaand nader onderzoek in 2022¹² blijkt dat deze structuren niet als essentiële vliegroute door vleermuizen gebruikt worden. De werkzaamheden hebben geen effect op essentiële vliegroutes. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

Vleermuizen verblijfplaatsen

Er worden geen vleermuisverblijfplaatsen aangetast als gevolg van de werkzaamheden mits er geen lichtverstoring plaats vindt (Locatie 9). Er zijn in dergelijk geval geen vervolgstappen benodigd. Hierbij wordt wel benadrukt dat er uitsluitend in de daglichtperiode over de werkweg gereden mag worden. Indien dit niet mogelijk is en lichtverstoring niet uitgesloten kan worden, dient er onderzoek naar boombewonende soorten rond de werkweg uitgevoerd te worden.

3.2.5 Reptielen

3.2.5.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten reptielen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Het plangebied behoort bij het verspreidingsgebied van de hazelworm en de levendbarende hagedis. Daarnaast is hazelworm aangetroffen gedurende het onderzoek in 2023.

Tabel 3.5: Beschermde reptielen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF, februari 2023.

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl	Categorie Ow
Hazelworm			X	H
Levendbarende hagedis			X	N

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.5.2 Resultaten veldbezoek

Op basis van biotoop is het de omgeving rond de werkweg geschikt als leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis. Hazelworm komt voor in enigszins vochtige gebieden met dichte vegetatie (vaak bos en heide) leven zij verborgen onder planten, strooisel, dood hout of ondergronds. Levendbarende hagedis komt voor in open bossen, langs wegbermen en is een vochtminnende soort.

¹² Movares B.V. (2022) RegioExpres – Spoorbaan NO Ecologie. Versie 4.0

De werkweg loopt door afwisselend open bos, geschikt leefgebied voor beide soorten. De aanwezigheid hiervan kan ook niet worden uitgesloten.

3.2.5.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Op basis van biotoop en verspreiding is het locatie 9 geschikt als leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis en beide soorten zijn in NDFF in de afgelopen jaren waargenomen. Beide soorten kunnen voorkomen in de wegbermen, of gedurende de verkeersbewegingen oversteken waarbij kans op doding. Het doden van beschermde reptielen is verboden conform artikel 11.37 en 11.54 Bal. Hierbij wordt geadviseerd om de bermen te vermijden en reptielen-/amfibieënschermen te plaatsen langs weerszijden van de weg (in het bos- en bosrandgedeelte). Indien de bermen niet vermeden kunnen worden, óf de wens bestaat om de bermen te voorzien van versteviging/bescherming voor passerend verkeer, dienen de bermen, onder begeleiding van een ecooloog, voorzien te worden van halfverharding op aangewezen passeerplaatsen. Door het gebruik van halfverharding wordt voorkomen dat verkeer over strooisel of andere mogelijk geschikte schuilplaatsen voor dieren rijdt en daarmee doding voorkomt. Het gebruik van rijplaten wordt afgeraden omdat hieronder dieren kunnen schuilen of rusten, welke gedood worden als hier zwaar vrachtverkeer overheen rijdt. Daarmee zijn in voorliggende situatie rijplaten ongeschikt om te gebruiken als bermversteviging/bescherming.

3.2.6 Amfibieën

3.2.6.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten amfibieën weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn of waarvan het plangebied binnen de natuurlijke verspreiding valt.

Tabel 3.6: Beschermde amfibieën die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF, Januari 2025.

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl	Categorie Ow
Bastaardkikker	X	X	X	AV
Bruine kikker	X	X	X	AV
Gewone pad	X	X	X	AV
Kamsalamander			X	H
Kleine watersalamander	X	X	X	AV
Poelkikker	X	X		H
Rugstreeppad	X			H

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.6.2 Resultaten veldbezoek

Locatie 1 beschikt niet over wateren die kunnen dienen als voortplantingswater voor soorten als benoemd in bovenstaande tabel maar valt wel binnen het verspreidingsgebied van rugstreeppad. Aangrenzend aan locatie 7 is een sloot gesitueerd die mogelijk geschikt kan zijn als voortplantingswater voor algemeen vrijgestelde soorten als benoemd in bovenstaande tabel, maar ook potentieel geschikt is voor poelkikker. Echter kon door de periode van het jaar geen goede inschatting van de potentieel aanwezige oever en watervegetatie gemaakt worden. De soort is daarnaast meermaals op een afstand van minder dan een kilometer van het plangebied waargenomen in NDFF, in wateren die potentieel in verbinding staan met de sloot in kwestie. Alhoewel de poelkikker voorkeur heeft voor voedselarm en schoon water, kan deze ook hierbuiten voorkomen. Het is daarnaast een enigszins pionierende soort, welke gebruik kan maken van het aaneengesloten waternetwerk. Aanwezigheid van poelkikker in de aangrenzende sloot kan daarmee niet op voorhand worden uitgesloten. Op basis van biotoop kan het voorkomen van de kamsalamander op en in de omgeving van locatie 9 niet uitgesloten worden. De voortplantingswateren van deze soort omvatten stilstaande, matig voedselrijke tot voedselrijke wateren en de omgeving bestaat uit kleinschalige cultuurlandschappen en loofbossen. Zowel landhabitat als voortplantingswater van de soort is aanwezig in en/of rond het plangebied. Daarnaast zijn er in een

straal van 1 km NDFF waarnemingen bekend van kamsalamander. Aanwezigheid van kamsalamander is daarmee niet uitgesloten.

3.2.6.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Locatie 1 beschikt niet over voortplantingswater, maar valt wel binnen het verspreidingsgebied van rugstreeppad. Indien er graafwerkzaamheden uitgevoerd worden dient voorkomen te worden dat er ondiepe poeltjes ontstaan. Rugstreeppadden zijn uitgesproken pionierssoorten die gebruik maken van ondiepe tijdelijke poeltjes zoals bijvoorbeeld bandensporen om zich in voort te planten. Indien deze poeltjes ontstaan als gevolg van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten dat rugstreeppad zich vestigt en daarmee kans ontstaat dat er rugstreeppadden gedood worden gedurende de uitvoer van de werkzaamheden. Doding van onder de habitatrichtlijn (Tabel 3.6) beschermde amfibieën is verboden conform artikel 11.46 Bal. Indien de soort zich aangetroffen wordt gedurende de werkzaamheden, dient het werk stilgelegd te worden.

Voor locatie 7 geldt het advies om óf aanvullend onderzoek uit te voeren om al dan niet uit te sluiten of poelkikker in de sloot aanwezig is óf onder begeleiding van een ecoloog een amfibieënscherm te plaatsen op het punt waar de weg over de sloot heen gaat tot enkele meters daarlangs. Deze dient direct aan de weg geplaatst te worden om potentieel habitat van poelkikker intact te laten en eventueel aanwezige individuen te belemmeren het water te bereiken. De werkweg komt vlak langs de oeverzone van de sloot te lopen waar poelkikker zich doorgaans begeeft. Middels een amfibieënscherm kan doding van poelkikker voorkomen worden door passerend werkverkeer. Indien uit nader onderzoek blijkt dat de soort niet aanwezig is, is het aanbrengen van een scherm niet benodigd. Aantasting van voortplantingswater wordt uitgesloten omdat de werkzaamheden niet leiden tot oppervlakteverlies van de sloot zelf.

Voor locatie 9 geldt het advies om de bermen te vermijden en borden te plaatsen langs de werkweg om passerend vrachtverkeer te waarschuwen voor eventueel overstekende dieren. Indien de bermen niet vermeden kunnen worden, óf de wens bestaat om de bermen te voorzien van versteviging/bescherming, dienen de bermen, onder begeleiding van een ecoloog, voorzien te worden van halfverharding. Door het gebruik van halfverharding wordt voorkomen dat verkeer over strooisel of andere mogelijk geschikte schuilplaatsen voor dieren rijdt en daarmee doding voorkomt. Het gebruik van rijplaten wordt afgeraden omdat hieronder dieren kunnen schuilen of rusten, welke gedood worden als hier zwaar vrachtverkeer overheen rijdt. Daarmee zijn in voorliggende situatie rijplaten ongeschikt om te gebruiken als bermversteviging/bescherming.

Voor algemeen vrijgestelde soorten zijn geen vervolgstappen benodigd, wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

3.2.7 Vissen

3.2.7.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten vissen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn of waarvan het plangebied binnen de natuurlijke verspreiding ligt.

Tabel 3.7: Beschermde vissen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF.

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl	Categorie Ow
Grote modderkruiper	X			H

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.7.2 Resultaten veldbezoek

Er zijn geen wateren aanwezig rond locatie 1, waarmee de aanwezigheid van grote modderkruiper op voorhand uit te sluiten is. Langs locatie 9 ligt een sloot waar mogelijk minder streng beschermde vissen kunnen voorkomen. Streng beschermde soorten zijn echter uitgesloten omdat het gebied buiten de natuurlijke verspreiding van beschermde vissoorten ligt. Daarnaast is in geval van grote modderkruiper het water ongeschikt. De soort komt voor in ondiepe wateren met een dikke modderlaag. Dit is niet aanwezig in de sloot.

3.2.7.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Er komen geen beschermde vissoorten voor binnen de grenzen van de ingreep. Er zijn geen vervolgstappen benodigd. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

3.2.8 Ongewervelden

3.2.8.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten ongewervelden weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn of waarvan het plangebied binnen de natuurlijke verspreiding ligt.

Tabel 3.8: Beschermde ongewervelden die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF.

Soort	Locatie 1 Didam	Locatie 7 Doetinchem	Locatie 9 Wehl	Categorie Ow
Beekrombout		X		N
Grote vos	X	X	X	N
Grote weerschijnvlinder		X		N
Kleine ijsvogelvlinder	X	X	X	N
Teunisbloempijlstaart	X	X	X	H

Legenda categorie Omgevingswet (Ow): V = vogels (artikel 11.37 Bal), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 11.46 Bal), N = nationaal beschermde soorten volgens Ow (artikel 11.54 Bal), AV = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.8.2 Resultaten veldbezoek

Er zijn geen waardplanten als iep, populier, sleedoorn, wilg, kamperfoelie of sneeuwbes van grote vos en kleine ijsvogelvlinder aangetroffen op locatie 1. Aanwezigheid van deze soorten is daarmee uitgesloten. De tijd van het jaar maakte het ongeschikt om het plangebied te inventariseren op waardplanten van teunisbloempijlstaart, waardoor aanwezigheid van deze soort niet op voorhand uit te sluiten is.

De sloot bij locatie 7 is ongeschikt als leefgebied voor beekrombout. De soort komt voor in zuurstofrijke, stromende wateren met onbegroeide zandige substraten, die niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten. De sloot voldoet niet aan deze eisen. Er zijn geen waardplanten aangetroffen van grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder als iep, populier, sleedoorn, wilg, kamperfoelie of sneeuwbes aanwezig op locatie 7 waardoor de aanwezigheid van deze beschermde insecten uitgesloten is. Door de tijd van het jaar konden waardplanten van teunisbloempijlstaart niet geïnventariseerd worden. Mogelijk dat waardplanten van deze soort langs de erfafscheiding voorkomen. Aanwezigheid van waardplanten worden wel uitgesloten op de plek waar het werkterrein komt te liggen. Deze bestaat namelijk uit intensief beheerd grasland en wordt regelmatig gemaaid.

Voor locatie 9 geldt dat er weliswaar waardplanten van grote vos en kleine ijsvogelvlinder langs de weg bevinden. Echter hebben de werkzaamheden hier geen betrekking op. Waardplanten van teunisbloempijlstaart konden echter niet onderzocht worden door de tijd van het jaar. Hiermee valt niet uit te sluiten dat deze voorkomen in lichte delen van de berm van de werkweg.

3.2.8.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Met uitzondering van teunisbloempijlstaart zijn effecten op beschermde ongewervelden als benoemd in tabel 3.8 uitgesloten. Door de tijd van het jaar konden de locaties niet geïnventariseerd worden op de aanwezigheid van waardplanten van teunisbloempijlstaart. Voor locatie 1 geldt dat als er werkzaamheden buiten de grenzen van de parkeerplaats uitgevoerd worden, dus binnen het omliggende groen, er voorafgaand in de geschikte periode (juni – september) een inventarisatie uitgevoerd dient te worden om de aanwezigheid van waardplanten van de soort al dan niet uit te sluiten. Indien deze aangetroffen worden dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Voor locatie 7 geldt dat als het werkterrein in zijn geheel op het intensief beheerde grasland gerealiseerd wordt, de aanwezigheid van waardplanten van teunisbloempijlstaart uitgesloten is in verband met het intensieve maaibeleid. De kans dat waardplanten zich op dit grasland vestigen is daarmee nihil evenals dat teunisbloempijlstaart in dergelijk geval zich kan vestigen op de waardplant. Indien er echter vegetatie verwijderd wordt rond het aangrenzende erfafscheiding, dient er een inventarisatie uitgevoerd te worden naar waardplanten en bij aantreffen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Voor locatie 9 geldt dat in de zonnige delen van het plangebied mogelijk geschikte standplaatsen in de bermen aanwezig zijn voor waardplanten van teunisbloempijlstaart. Indien deze plaatsen geraakt worden, of niet uitgesloten kan worden dat deze effecten ondervinden als gevolg van het werkverkeer, dient een inventarisatie uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van waardplanten van de soort, en indien aanwezig, aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Doding of aantasting van leefgebied van teunisbloempijlstaart is verboden conform artikel 11.46 Bal en is vergunningplichtig.

3.2.9 Rode lijst soorten

De specifieke zorgplicht voor onder de Ow beschermde soorten stelt dat als een flora- en fauna-activiteit nadelige gevolgen heeft voor wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving, waaronder foerageergebieden, rust- en verblijfplaatsen, en broedplaatsen voor jongen, degene die deze verricht verplicht is om nadelige gevolgen zo veel mogelijk te voorkomen, te beperken, ongedaan te maken of achterwege te laten (artikel 11.27 lid 2 Bal). Met wild levende dieren en planten zijn onder de Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en nationaal beschermde soorten bedoelt (zoals eerder besproken in de quickscan), en Rode lijst soorten.

In de Rode Lijst zijn 18 categorieën soorten opgenomen die in Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, waaronder bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, amfibieën, kostmossen, weekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, reptielen, sprinkhanen/krekels, steenvliegen, vaatplanten, vissen, vogels en zoogdieren. Alle soorten die onder de categorie vogels, amfibieën en reptielen vallen zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of zijn nationaal beschermd, en zijn dus al eerder in de quickscan besproken. Er hoeven derhalve geen aanvullende maatregelen voor deze categorie worden genomen.

De aanwezigheid van soorten van de Rode lijst in het plangebied kunnen niet worden uitgesloten. De waargenomen rode lijst soorten in de omgeving van het plangebied staan opgenomen in Bijlage 2.

Mogelijk ontstaan als gevolg van de werkzaamheden nadelige gevolgen voor soorten uit bovengenoemde categorieën. Conform artikel 11.27 lid 2 Bal dienen nadelige gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden. Het aanvragen van een vergunning is niet mogelijk. Gezien de aard van de werkzaamheden wordt voornamelijk geadviseerd om grondroerende werkzaamheden, of andere werkzaamheden, waarbij vegetatie wordt verwijderd tot een minimum te beperken en na afloop van de werkzaamheden de oorspronkelijke situatie van de vegetatie (natuurlijk) te laten herstellen. Naast deze algemene maatregelen kan worden overwogen om locatie specifieke maatregelen op te stellen voor de verschillende onderdelen van het plangebied. Verder wordt geadviseerd om de genomen maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht schriftelijk vast te leggen, zodat de besluitvorming voor de handhaving inzichtelijk is.

3.3 Invasieve exoten

3.3.1 Resultaten bureaustudie en veldbezoek

In de onderstaande tabel zijn de invasieve uitheemse soorten (exoten) van de Unielijst weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tijdens het veldbezoek zijn geen exoten waargenomen binnen het plangebied. Het veldbezoek is buiten de bloeiperiode van invasieve soorten planten uitgevoerd, waardoor groeiplaatsen van invasieve exoten binnen het plangebied niet uitgesloten kunnen worden.

Tabel 3.9: Invasieve exoten die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 10 jaar.

Soort	Locatie 1	Locatie 7	Locatie 9	Categorie
Aziatische hoonraar		X	X	U
Geelbuikschildpad			X	U
Hemelboom	X			U
Lettersierschildpad	X			U
Muskusrat			X	U
Nijlgans	X	X		U
Parelvederkruid		X		U
Reuzenbalsemien			X	U
Reuzenberenklauw	X	X	X	U
Rode Amerikaanse rivierkreeft		X		U
Rosse stekelstaart				U
Roodwangschildpad	X	X		U
Watersla		X		U
Waterteunisbloem		X		U

Legenda categorie: U = soorten Unielijst, PR = te bestrijden soorten ProRail

3.3.1.1 Effectbespreking en vervolgstappen

Tijdens het veldbezoek zijn geen exoten waargenomen binnen het plangebied. Het veldbezoek is echter buiten het groeiseizoen van invasieve soorten planten uitgevoerd, waardoor groeiplaatsen binnen het plangebied niet uitgesloten kunnen worden. Het wordt geadviseerd bij het aantreffen van invasieve exoten in het plangebied groeiplaatsen te ontzien of verspreiding zoveel als mogelijk te voorkomen en beperken.

3.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied staan houtopstanden (bomen en struiken), maar deze worden ten behoeve van de werkzaamheden niet gekapt. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk.

4 Conclusie

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

4.1 Beschermde gebieden

4.1.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken bevindt zich op een afstand van minimaal 750 meter afstand van het meest nabij gelegen werkterrein en minimaal 3,8 kilometer van het meest nabij gelegen gewijzigde werkterrein. Gezien de aard van de werkzaamheden, de ligging van het plangebied en de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten door verstoring op Natura 2000-gebied uitgesloten.

Voor mogelijke stikstofdepositie op gevoelige habitattypen/-soorten in Natura 2000-gebieden tijdens de realisatiefase en gebruiksfase van het project wordt verwezen naar de reeds uitgevoerde voortoets¹³.

4.1.2 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Door de aanleg van de werkterreinen op Locatie 3 vindt er tijdelijke ruimtebeslag op het GNN inclusief Ecologische Verbindingszone (EVZ) plaats. Het betreft het bosgebied tussen Didam en Wehl (Locatie 3, Figuur 1.4). De werkzaamheden kunnen niet onder de geldende bestemmingsplannen uitgevoerd worden waardoor toetsing aan de Omgevingsverordening Gelderland benodigd is. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de reeds uitgevoerde GNN/GO toets¹⁴.

4.1.3 Groene Ontwikkelingszone (GO)

Door de aanleg van de werkterreinen op Locatie 3 vindt er tijdelijke ruimtebeslag op de GO plaats. Het betreft agrarisch gebied tussen Didam en Wehl. De werkzaamheden kunnen niet onder de geldende bestemmingsplannen uitgevoerd worden waardoor toetsing aan de Omgevingsverordening Gelderland benodigd is. Het uitvoeren van een GO-toetsing is daardoor noodzakelijk. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de reeds uitgevoerde GNN/GO toets¹⁴.

4.2 Beschermde soorten

Omdat de wijzigingen aan Locaties 2, 3, 4, 5, 6 en 8 (Figuur 1.3 t/m 1.7 en 1.9) slechts om enkele meters gaat ten opzichte van de locaties uit de quickscan uit 2023 en dezelfde biotopen/omstandigheden aanwezig zijn, zijn deze locaties niet nader beoordeeld en wordt verwezen naar de quickscan uit 2023 en de aanvullende onderzoeksrapportage.

Om voorgenoemde reden worden in onderhavige rapportage alleen Locatie 1 (Figuur 1.2), Locatie 7 (Figuur 1.8) en Locatie 9 (Figuur 1.10) omdat deze locaties nieuw zijn of verschillend biotoop omvatten ten opzichte van de situatie uit de quickscan van 2023. Voor deze locaties wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag vergunning).

In onderstaande tabel is voor locaties 1, 7 en 9 per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen treden, of er vervolgstappen benodigd zijn, of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een vergunning nodig is in het kader van de Omgevingswet. De noodzaak voor nader onderzoek is beschreven in paragraaf 4.2.1. Mitigerende maatregelen zijn beschreven in paragraaf 4.2.2

¹³ Movares B.V. (2025) RegioExpres – Voortoets stikstofdepositie. Versie 1.0

¹⁴ Movares B.V. (2024) GNN- en GO toetsing provincie Gelderland – RegioExpres Versie 6.0

Tabel 4.1: Conclusies en aanbevelingen over beschermde soorten (Ow).

Soortgroep	Locatie	Nader onderzoek nodig?	Aanvullende vervolgstappen benodigd of vergunning Ow nodig?
Vaatplanten	Locatie 1: Blauw guichelheil en wilde ridderspoor Locatie 7: Grote leeuwenklauw	Nee, mits	Nee, mits de bestaande parkeerplaats in functie behouden wordt en niet buiten de begrenzing ervan gewerkt wordt (Locatie 1) én wanneer er geen vegetatie gerooid wordt rond de paaltjes van de erfafscheiding (Locatie 7). Indien dit niet mogelijk is en effecten op beschermde soorten niet uitgesloten zijn, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden binnen het gebied van de ingreep. Wanneer blauw guichelheil, wilde ridderspoor of grote leeuwenklauw aangetroffen worden en niet ontzien kunnen worden, dient een vergunning Ow aangevraagd te worden en dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden. Het nader onderzoek staat beschreven in Tabel 4.2.
Algemene Broedvogels	Locatie 1, 7 en 9	Nee	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen (zie par 4.2.2). Daarnaast dienen er maatregelen getroffen te worden om verstoring op het bosgebied rond locatie 9 gedurende het broedseizoen te voorkomen (zie par 4.2.2) óf dient er voor aanvang van de werkzaamheden een broedvogelcheck uitgevoerd te worden. Indien verstoring op bezette nesten niet uitgesloten kan worden, mag er niet gewerkt worden.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Locatie 1: Leefgebied huismus Locatie 9: Nadere inventarisatie benodigd	Nee	Locatie 1: Nee , er wordt geen essentieel leefgebied van huismus verwijderd of verstoord als gevolg van de werkzaamheden. Locatie 9: Er dient een aanvullende inventarisatie uitgevoerd te worden, deze staat voor half maart ingepland.
Grondgebonden zoogdieren	Locatie 9: Leefgebied boomarter, das en algemeen vrijgestelde soorten zoals bosmuis	Nee	Nee , er wordt geen essentieel leefgebied van beschermde soorten aangetast. Wel moet worden voldaan aan de zorgplicht (artikel 11.27 Bal).
Vleermuizen foerageergebied	Geen essentieel foerageergebied	Nee	Nee.

<i>Vleermuizen vliegroutes</i>	Geen essentiële vliegroutes	Nee	Nee.
<i>Vleermuizen verblijfplaatsen</i>	Locatie 1: Gebouw bewonende soorten Locatie 9: Boombewonende soorten	Nee	Nee, mits de bebouwing binnen het plangebied niet aangetast wordt (Locatie 1) en tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend gedurende de daglichtperiode te werken gedurende de actieve periode (maart-november) of maatregelen te treffen om lichtverstoring te voorkomen (Locatie 9).
<i>Reptielen</i>	Locatie 9: Hazelworm, levendbarende hagedis	Nee, mits	Nee, mits maatregelen genomen worden om gedurende de toename aan verkeersbewegingen (Locatie 9) doding van individuen te voorkomen. Hierbij wordt geadviseerd om amfibieën-/reptielenschermen te plaatsen aan weerszijden van de weg binnen het bos-/bosrandgebied om verkeersslachtoffers te voorkomen. Daarnaast geldt het advies om gebruik te maken van halfverharding in de berm indien dit op plaatsen gewend is. Gebruik van rijplaten is niet toegestaan. Indien doding niet voorkomen kan worden, dient er een vergunning (Art 11.46 en 11.54 Bal) aangevraagd te worden.
<i>Amfibieën</i>	Locatie 1, 7 en 9: algemeen vrijgestelde soorten Locatie 1: Rugstreeppad Locatie 9: Kamsalamander	Nee, mits	Nee, mits maatregelen genomen worden om tijdelijke poelvorming te voorkomen (Locatie 1) om vestiging van rugstreeppad te voorkomen. Gedurende de toename aan verkeersbewegingen (Locatie 9) dient doding van individuen te worden voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan een extra instructie aan aanwezig personeel en het plaatsen van borden binnen het bosgebied ter attenderen van mogelijk overstekende dieren. Daarnaast geldt het advies om gebruik te maken van halfverharding in de berm indien dit op plaatsen gewend is. Gebruik van rijplaten is niet toegestaan.
<i>Vissen</i>	Nee	Nee	Nee, wel moet worden voldaan aan de zorgplicht (artikel 11.27 Bal).
<i>Ongewervelden</i>	Locatie 1, 7 en 9: teunisbloempijlstaart	Nee, mits	Nee, mits de werkzaamheden geen betrekking hebben op groen buiten de bestaande parkeerplaats (Locatie 1), de vegetatie direct rond de paaltjes van de erfscheiding ontzien

		worden (Locatie 7) en de zonnige delen van de bermen (Locatie 9) ontzien worden. Indien dit niet mogelijk is, dient er een aanvullende inventarisatie op de betreffende plekken uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van waardplanten van teunisbloempijlstaart. Indien deze worden aangetroffen dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van de soort. Aantasting van en/of doding is vergunningplichtig (Art. 11.46 Bal). Het nader onderzoek staat beschreven in Tabel 4.2.
--	--	---

4.2.1 Nader onderzoek

In bovenstaande tabel zijn voorwaarden aangegeven waarbij nader onderzoek eventueel niet benodigd is. Indien niet aan deze voorwaarden voldaan wordt staat in onderstaande tabel aangegeven welk nader onderzoek (mogelijk) nodig is naar blauw guichelheil, wilde ridderspoor, grote leeuwenklauw en teunisbloempijlstaart. Dit onderzoek is hieronder beschreven:

Tabel 4.2: Beschrijving van het nader onderzoek.

Soort	Onderzoek
Blauw guichelheil en wilde ridderspoor	Groeiplaatsen van blauw guichelheil, wilde ridderspoor en/of grote leeuwenklauw dienen te worden vastgesteld door middel van het uitvoeren van één veldbezoek in de bloeimaanden van deze soorten. De globale bloeiperiode overlapt in de periode juni-augustus.
Teunisbloempijlstaart	Leefgebied van de teunisbloempijlstaart kan vastgesteld worden door het aantonen van groeiplaatsen van waardplanten. Er dient eenmaal het projectgebied bezocht te worden in het bloeiseizoen van de waardplanten. Deze is globaal in juli-september.
Locatie 9: Aanvullende inventarisatie (jaarrond beschermde) nesten (vogels)	Halverwege maart wordt een aanvullende inventarisatie nesten uitgevoerd langs de Koningsweg, nog vóór de bomen weer in het blad staan, ter inventarisatie van eventueel aanwezige jaarrond beschermde nesten.

4.2.2 Maatregelen

Uit de quickscan volgt een aantal maatregelen. In onderstaande tabel staan de maatregelen weergegeven. Dit betreft ook maatregelen vanuit de algemene zorgplicht.

Tabel 4.3: Aanbevelingen over maatregelen.

Soort(groep)	Maatregel
Algemene broedvogels	Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd of aan oevers wordt gewerkt of waar het project voor een toename aan verstoring zorgt óf buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd óf dient er voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelscan uitgevoerd te worden om bezette nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden al dan niet uit te sluiten. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Veel vogelsoorten broeden ongeveer, maar niet uitsluitend tussen 15 maart en 15 juli. Voor de werkweg op locatie 9

	wordt een aanvullend veldbezoek uitgevoerd en geadviseerd om maatregelen te treffen om verstoring te minimaliseren of om al voorafgaand aan het broedseizoen ontmoedigende maatregelen te treffen ter voorkoming van het bezetten van een nest. Hierbij kan gedacht worden aan het inzetten van elektrische voertuigen om geluid verstoring te minimaliseren of werkzaamheden al voor het broedseizoen al in te zetten. Op deze manier kan voorkomen worden dat vogels er een nest bezetten of dat er al gewinning plaats vindt. Indien starten voorafgaand of werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden .
Grondgebonden zoogdieren & Amfibieën	Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de zorgplicht (artikel 11.27 Bal).
Vleermuizen foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen	Om mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op naast gelegen foerageergebied, verblijfplaatsen en vliegroutes te voorkomen dient er bij werkzaamheden tussen maart en november gewerkt te worden tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte en vleermuisvriendelijke verlichting. Hierbij dient lichtval op bomen, water, en gebouwen in de omgeving te worden vermeden om verstoring te voorkomen.
Amfibieën en reptielen	Er dient een amfibieën-/reptielenscherm geplaatst te worden aan weerszijden van de Koningsweg (Locatie 9) en langs weerszijden van de overgang van de sloot (Locatie 7). Op deze manier kan doding en daarmee overtreding van de Ow worden voorkomen.
Rugstreeppad	Er wordt aanbevolen om te voorkomen dat er ondiepe poelen ontstaan tijdens werkzaamheden die mogelijk plaatsvinden in de actieve periode van rugstreeppad (april-oktober). Poelen kunnen functioneren als tijdelijk geschikt voortplantingswater. Wanneer deze door rugstreeppad in gebruik worden genomen, dienen werkzaamheden tijdelijk stilgelegd te worden. Rugstreeppad kan tot ongeveer 5 kilometer afleggen op zoek naar nieuw leefgebied en is bekend uit de omgeving.

4.3 Invasieve exoten

Er zijn geen exoten waargenomen binnen het plangebied.

4.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied staan houtopstanden (bomen en struiken), maar deze worden ten behoeve van de werkzaamheden niet gekapt. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk.

5 Bronnen

Boomtotaalzorg (2023). *Inventarisatierapportage – Spoorlijn RegioExpres Doetinchem-Didam*.

Krijgsveld, K.L., Smits, R.R., Winden, van der, J. 2008. Verstoringsgevoeligheid van volges, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. *Vogelbescherming Nederland Briefnr. 08-B140 / 11 maart 2008*

La Haye, M., Dijkstra, V., van Veen, K. (2022). *NEM Verspreidingsonderzoek Marters: inventariseren met cameravallen*.

Movares B.V. (2021). *Quickscan flora en fauna Regio Expres – Effecten op beschermde gebieden en soorten. Versie 2.0*.

Movares B.V. (2022). *RegioExpres – Nader onderzoek ecologie. Versie 2.0*.

Movares B.V. (2023). *Quickscan ecologie RegioExpres werkterreinen. Versie 1.0*

NGB (2023). *Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*.

Nationale Databank voor Flora en Fauna (november 2024).

Reijnen, R., Foppen, R., & Veenbaas, G. (1997). Disturbance by traffic of breeding birds: evaluation of the effect and considerations in planning and managing road corridors. *Biodiversity and Conservation*, 6(4), 567-581. <https://doi.org/10.1023/A:1018385312751>

Ruddock, M. & D.P. Whitfield. 2007. A review of disturbance distances in selected bird species. Natural Research (Projects) Ltd to Scottish NaturalHeritage.

Colofon

OPDRACHTGEVER	ProRail B.V. Moreelsepark 3 3511 EP Utrecht
UITGAVE	Movares Nederland B.V. Daalseplein 100 Postbus 2855 3500 GW Utrecht
TELEFOON	+31 (0)30 - 265 5555
ONDERTEKENAAR	Katharina Jüdt katharina.judt@movares.nl
PROJECTNUMMER	MN002205
KENMERK	B85--HS-RAP-23001859

© 2023, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Bijlage 1 Wet- en regelgeving: Omgevingswet

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

De Omgevingswet (Ow) is op 1 januari 2024 in werking getreden. Onder de Ow vallen de Omgevingswet zelf, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Omgevingsbesluit (Ob) en de Omgevingsregeling (Or). De bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden is opgenomen in de Ow, het Bal en het Bkl. Met de in werking treding van de Ow is de Wet natuurbescherming vervallen.

1.1 Bevoegd gezag

De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen in het kader van de Ow. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk in de vorm van de minister voor Natuur en Stikstof (N&S) bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 4.12 van het Ob en betreffen handelingen en projecten voor het aanleggen, uitbreiden, inrichten, wijzigen, gebruiken, beheren of onderhouden van:

- i. een autoweg, autosnelweg, vaarweg, hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg, voor zover deze weg wordt beheerd door het Rijk en voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met het vervoer en transport via deze weg of de inpassing in de fysieke leefomgeving;
- ii. een primaire waterkering in beheer bij het Rijk en doorgangen in deze waterkeringen, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met de waterveiligheid of de inpassing in de fysieke leefomgeving;
- iii. een militair terrein en een terrein met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met militaire doeleinden of de inpassing in de fysieke leefomgeving;
- iv. een militaire luchthaven;
- v. de luchthaven Schiphol of een overige burgerluchthaven van nationale betekenis, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met het vervoer en transport via deze luchthaven of met de inpassing in de fysieke leefomgeving;
- vi. het gastransportnet, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder n, van de Gaswet, en de daarmee verbonden gasdrukregelstations en gasdrukmeetstations, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met het gastransport; en
- vii. een hoogspanningsverbinding met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere hulpmiddelen, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met de elektriciteitsvoorziening.

Bovenstaande geldt voor het indienen van enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een 'Natura 2000-activiteit' en/of een 'flora- en fauna-activiteit'. Als één van beide activiteiten worden aangevraagd gelijktijdig met een andere type activiteit, zoals een bouwactiviteit, is dan veelal de gemeente het bevoegd gezag. De gemeente is dan verplicht om een verzoek tot advies en instemming te vragen aan de Gedeputeerde Staten (GS) of het ministerie voor N&S (art. 4.25, resp. art. 4.12 en 4.13 Ob). GS of de minister voor N&S wordt dan het adviesorgaan.

1.2 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming in de Ow bestaat uit een beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden, regels voor de aanwijzing en bescherming van het Natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen. Hieronder zijn per gebiedscategorie de regels beknopt toegelicht.

1.2.1 Natura 2000

De bescherming van Natura 2000-gebieden is vastgelegd in de Ow, het Bkl en Bal. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de

instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en -soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor een *‘activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied’* geldt een vergunningplicht (artikel 5.1, lid 1 Ow).

Voortoets en passende beoordeling

Bij plannen in, of in de nabijheid van (externe werking), een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een ‘passende beoordeling’. De regels waar een passende beoordeling aan moet voldoen staan in artikel 16.53c Ow en artikel 8.74b Bkl. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten ondanks mitigerende maatregelen niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de ‘ADC-criteria’ (artikel 8.74b, lid 2 en 3 Bkl). Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn; en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Specifieke zorgplicht

Als er uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen ‘Natura 2000-activiteit’ is of als er sprake is van een vergunningsvrij geval (activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd of activiteiten die wel een gevolg maar geen significant gevolg hebben), is er mogelijk nog wel sprake van een *‘activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied’*. Dit soort activiteiten vallen onder de specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (artikel 11.6 Bal). Bij projecten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied kunnen hebben, moeten nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperken of ongedaan gemaakt te worden (artikel 11.6, 1e lid Bal). Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (artikel 11.6, 2e lid onder d), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (artikel 11.6, 2e lid onder f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord.

Algemene zorgplicht

Binnen de kaders van de Ow is ook de algemene zorgplicht van toepassing (afdeling 1.3 Ow). De algemene zorgplicht houdt onder andere in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor de natuurwaarden van het gebied, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de

instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Per 2 november 2022 is middels uitspraak van de Raad van State de partiele bouwvrijstelling, die sinds 1 juli 2021 bestond, komen te vervallen. Met het vervallen van de bouwvrijstelling dienen de effecten van stikstof tijdens de realisatiefase van projecten weer inzichtelijk gemaakt te worden middels eens projectspecifieke AERIUS-berekening. Ook voor de gebruiksfase dient bepaald te worden of aanvullende stikstofemissie en -depositie te verwachten is. Als dit het geval is dient ook voor deze fase een projectspecifieke AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Wanneer depositie niet uitgesloten kan worden is aanvullende toetsing (voortoets, passende beoordeling, ADC-toets) benodigd en dient gekeken te worden of de depositie middels mitigerende maatregelen of interne/externe saldering weggenomen kan worden. Bij een ADC-toets dient aangetoond te worden dat er geen Alternatief is met minder schadelijke effecten voor Natura 2000-gebieden, er een Dwingende reden van groot openbaar belang is en dat er Compenserende maatregelen worden getroffen voor Natura 2000-gebieden.

1.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De aanwijzing van het NNN is geregeld in de Omgevingsverordening, conform artikel 2.44, lid 4 Ow en artikel 7.6, 1e lid Bkl. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en de reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in artikel 7.5 en artikel 7.6 Bkl. In de Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In tegenstelling tot het voormalige Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) ontbreekt een definitie van de wezenlijke kenmerken en waarden in de Ow.

Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in art. 7.8, 2e lid Bkl, dat een instructieregel betreft voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies: *“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”* De Rijkslijn zoals verwoord in de Ow is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

‘Ja, mits’-principe

In tegenstelling tot het Barro geldt onder de Ow geen strikt ‘nee, tenzij’-principe meer, maar een ‘ja, mits’-principe. Er is geen noodzaak meer om een groot openbaar belang aan te tonen of reële alternatieven af te wegen om de NNN te mogen aantasten. Daarentegen dient er in plaats van bij een significante aantasting, nu bij nadelige gevolgen te worden gecompenseerd.

De daadwerkelijke afzwakking van de bescherming van de NNN hangt echter af van de uitwerking van de regels in de provinciale Omgevingsverordeningen. Een deel van de nieuwe Omgevingsverordeningen van provincies zijn (vooralsnog) beleidsneutraal en komen overeen met het beschermingsregime conform het Barro (‘nee, tenzij’-principe aan de hand van zogenaamde ADC-criteria), een ander deel heeft echter de regels geconformeerd aan de regels in de Ow.

1.2.3 Bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen

De provincies kunnen zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Niet iedere provincie hanteert dezelfde juridische bescherming. Sommige hanteren alleen een predicaat, anderen hanteren een soort ADC-criteria (‘nee, tenzij’-principe) en daarmee juridische beschermingsregime naast NNN en Natura 2000.

1.3 Soortenbescherming

Een 'flora- en fauna-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij artikel 1.1 Ow een 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. De Ow maakt onderscheid tussen de bescherming van:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 e.v. Bal);
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 11.46 e.v. Bal);
3. 'Andere soorten' (artikel 11.54 e.v. Bal).

1.3.1 Vogelrichtlijn (artikel 11.37 e.v. Bal)

De verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn zijn vastgelegd in artikel 11.37 Bal:

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 - i. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - ii. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Onder de Ow geldt dat het voor vogels zoals opgenomen in artikel 11.37 Bal mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van omgevingsvergunningsplicht.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid';
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Bij het aanvragen van een vergunning mogen de jongste gegevens van het natuurwaardenonderzoek niet ouder zijn dan drie jaar.

1.3.2 Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 11.46 e.v. Bal)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal:

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*

- c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
- a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 - i. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - ii. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Onder de Ow geldt dat het voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van omgevingsvergunningsplicht.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bij het aanvragen van een vergunning mogen de jongste gegevens van het natuurwaardenonderzoek niet ouder zijn dan drie jaar.

1.3.3 Andere soorten (artikel 11.54 e.v. Bal)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal:

- a. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
 - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
 - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
- b. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*

- b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
- c. *de activiteit deel uitmaakt van:*
 - i. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - ii. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*

Onder de Ow geldt dat het voor deze categorie soorten zoals opgenomen in artikel 11.54 Bal, mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van omgevingsvergunningsplicht.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag beoordeeld op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bij het aanvragen van een vergunning mogen de jongste gegevens van het natuurwaardenonderzoek niet ouder zijn dan drie jaar.

1.3.4 Algemeen vrijgestelde soorten

Voor soorten van de categorie 'andere soorten' (bijlage A en B van de wettekst) kan een vrijstellingsregeling gelden, die per provincie anders kan worden ingestoken. De meeste provincies en het ministerie voor N&S hebben 'tabel 1 soorten' van de oude Flora- en faunawet opnieuw vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zijn soorten zoogdieren en soorten amfibieën.

Bovengenoemde soorten zijn bij ruimtelijke projecten algemeen vrijgesteld van vergunningplicht. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. Deze zorgplicht is in principe altijd van toepassing, tenzij er een specifieke zorgplicht is vastgelegd voor een bepaalde activiteit in de Ow (artikel 1.8 Ow).

1.3.5 Specifieke zorgplicht

De specifieke zorgplicht gericht op flora- en fauna-activiteiten wordt genoemd in artikel 11.27 Bal en heeft een meer specifieke reikwijdte dan de algemene zorgplicht uit afdeling 1.3 Ow. Het eerste lid van artikel 11.27 Bal legt een vergelijkbare zorgplicht op als de algemene zorgplicht, waarbij degene die een flora- en fauna-activiteit uitvoert en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de activiteit schadelijke gevolgen kan hebben, verplicht is:

- a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt. Hierin staat dat deze plicht 'in ieder geval' inhoudt dat men moet nagaan of er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van specifieke soorten en hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Hierbij wordt verwezen naar:

- i. *van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
- ii. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- iii. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3° Ow.*

De zorgplicht is van toepassing op alle in het wild levende soorten, ongeacht vrijstelling, gedragscode of vergunning. Bovendien geldt de zorgplicht niet alleen voor de dieren en planten zelf, maar ook voor hun directe leefomgeving, waaronder foerageergebieden, rust- en verblijfplaatsen, en broedplaatsen voor jongen.

1.4 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in afdeling 11.3 van het Bal. Binnen het Bal worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (artikel 11.111 lid 2 Bal). Conform artikel 11.126 is het verboden houtopstanden te kappen zonder hier vooraf een melding van te maken aan het bevoegd gezag indien wordt voldaan aan de volgende twee punten:

- de houtopstanden buiten de in het omgevingsplan aangewezen 'bebouwingscontour houtkap', bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente;
- de houtopstanden waarin bomen of struiken worden gekapt maken onderdeel uit van een grotere oppervlakte grond dan 10 are (1000 m²), of van een rijbeplanting die 20 of meer bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De meldplicht geldt niet voor:

- b. *houtopstanden op erven of in tuinen;*
- c. *bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;*
- d. *houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;*
- e. *naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;*
- f. *kweekgoed;*
- g. *uit populieren of wilgen bestaande:*
 - a. *wegbeplantingen;*
 - b. *beplantingen langs waterwegen; en*
 - c. *eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;*
- h. *het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;*
- i. *uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:*
 - a. *ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;*
 - b. *bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en*
 - c. *zijn aangelegd na 1 januari 2013.*

Het Bal stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij het bevoegd gezag is, veelal de provincie. De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (artikel 11.129 lid 1 Bal), door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand. Wanneer dat

niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie vergunning verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies vergunning of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Ook kan de bescherming van een houtopstand zijn opgenomen in de planregels bij een bestemmingsplan. Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd naar de bepalingen in de APV en naar de planregels in het bestemmingsplan te worden gekeken. In verband met de bepalingen uit de APV en/of het bestemmingsplan kan volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

1.4.1 Specifieke zorgplicht

Sinds 1 januari 2024 geldt een specifieke zorgplicht voor onder de Ow beschermde houtopstanden. De wetgeving rondom de specifieke zorgplicht is opgenomen in artikel 11.116 van het Bal. Deze stelt dat als vellings- en herbeplantingsactiviteiten nadelige gevolgen hebben voor natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal en het beschermen van landschappelijke waarden, degene die deze verricht verplicht is om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten.

Bijlage 2 Rode lijstsoorten

Locatie 1	Locatie 7	Locatie 9
Steenuil	Patrijs	Steenuil
Boerenwaluw	Steenuil	Torenvalk
Patrijs	Torenvalk	Veldleeuwerik
Konijn	Grauwe klauwier	Patrijs
Kamgras	Bolderik	Gele kwikstaart
Grote lijster	Haas	Koekoek
Ransuil	Blauwe kiekendief	Zwarte mees
Kleine parelmoervlinder	Boerenwaluw	Raaf
Draaihals	Kraanvogel	Matkop
Keep	Kamgras	Grauwe vliegenvanger
Huismus	Huismus	Grote lijster
Huiswaluw	Keep	Wielewaal
Haas	Bruin blauwtje	Haas
Kramsvogel	Kramsvogel	Kurkstrookzwam
Torenvalk	Korenbloem	Goudgele hertenzwam
Stergranietmos	Steenanjer	Huismus
Ringmus	Grote lijster	Veldsalie
Veldleeuwerik	Bunzing	Wulp
Recht granietmos	Zwarte mees	Huiswaluw
Gele kornoelje	Ringmus	Konijn
Wulp	Ransuil	Boomvalk
Graspieper	Draaihals	Keep
Boomvalk	Boomvalk	Kramsvogel
Bruin blauwtje	Tapuit	Bosaardbei
	Kleine parelmoervlinder	Boerenwaluw
Bunzing	Koekoek	Blauwe knoop
Veldsalie	Visdief	Wilde zwaan
Oeverloper	Huiswaluw	Korenbloem
Wilde ridderspoor	Spotvogel	Kamsalamander
Tureluur	Graspieper	Sneeuwzwammetje
Wezel	Boomgaardvuurzwam	Zwartvoetkrulzoom
Korenbloem		Gewone vleugeltjesbloem
Muurrozijnenmos	Nachtegaal	Bolderik
Blauwe metselbij	Gele kwikstaart	Hondsviooltje
	Waterdrieblad	Kleine parelmoervlinder
	Watersnip	Levendbarende hagedis
	Wezel	Kleine ijsvogelvlinder
	Konijn	Ransuil
	Grauwe vliegenvanger	Goudvinkzwam
	Veldkruidkers	Bittere boleet
	Kruidvlier	Laatvlieger
	Bochtige klaver	Kraanvogel
	Gele kornoelje	Ruwe russula
	Gewone agrimonie	

Grote vos
Wulp
Slobeend
Veldleeuwerik
Stekelbrem
Tijgertaaiplaat
Kleine ratelaar
Blauwe metselbij
Slofhak
Kleine ijsvogelvlinder

Bunzing
Wijngaardslak

 Movares samen werkt het